

M

Brněnský

metropolitan

květen 2021

Stromy se stěhují, řeka bude bezpečnější

Magistrát informuje
**Ve vnitroblocích nově
zaparkují jen řidiči
s oprávněním**

Rozhovor
**Moderátor Tomáš:
žák základní školy už
vyzpovídal řadu celebrit**

Aktuálně
**Open House Brno
překročí práh běžně
nepřístupných míst**

Téma
**Hala na výstavišti, tramvaj
do kampusu, nové nádraží.
Jak to s nimi vypadá?**

www.platbazaodpad.cz

150*
Kč / jídlo
do domu

600*
Kč / měsíc

* Každá služba
něco stojí

90*
Kč / poštovné

**ČISTÉ
BRNO**

Víte, že?
Po zaplacení poplatku
za odpad do data splatnosti
máte nárok na velkou slevu
při nákupu „ŠALINKARTY“?

**PLATBA DO
KONCE KVĚTNA**

jen
56
Kč / měsíc

**PLATIT
ZA ODPAD
NEJSOU
VYHOZENÉ
PENÍZE**

B | R | N | O

4 | Magistrát informuje

Slupky ano, skořápky ne. Co patří do hnědých popelnic?

6 | Magistrát informuje

Držitelé vstupenek na MotoGP mohou žádat o vrácení peněz

14 | Aktuálně

Okolí Brna je plné lákadel. Vyrazte s námi na výlet

22 | Fotoreportáž

Sochy povzbuzují aktivitu ve veřejném prostoru i v lidské mysli

30 | Kultura

Mojmír Bártek: Hrát s Gustavem Bromem byla radost

34 | Sport

Basketbalistky ze Žabin odehrály vynikající sezonu a oslavují bronz

Magistrát informuje | Sklepy Německého domu zůstanou, opravu parku to neohrozí

Historie | Kamélie dostaly jméno po jezuitském misionáři z Brna

Vážení čtenáři, vážené čtenářky, v posledním roce se v našem slovníku ve vyšší míře vyskytuje slovo ohleduplnost. Souvisí především s respektováním vládních opatření proti šíření koronaviru. Uplatníme ji ale obecně ve všech situacích, které se dotýkají ostatních lidí.

Možná bychom ji jako společnost mohli uplatňovat víc, soudě podle názoru Brňanů, kteří nám volají do redakce a reagují na různá témata, o nichž v našem magazínu píšeme. Obyvatelka, která žije v blízkosti Lužánek, je nešťastná z pejskařů, již neberou ohledy na ostatní a po svých čtyřnohých společnících neuklízí. Zakázala by proto do parku vstup se psy. Jiný volající si nepřeje bezpečnější cyklostezku na přehradu, protože to prý přiláká další cyklisty a jejich chování k pěším je podle něj bezohledné.

Plošný zákaz by v těchto případech nebyl fér vůči většině ohleduplných lidí. Ale naši čtenáři poukázali na skutečný problém, se kterým se setkal každý z nás (pokud jste v poslední době nešlápli do hnědé hromádky v trávě, gratulujeme).

Lidé mnohdy zapomínají, že podstatou společnosti je mimo jiné sdílení základních společných hodnot. A to, že moje svoboda končí tam, kde začíná svoboda druhého člověka, k nim věřím patří. Stejně jako doporučení, jež vštěpujeme dětem – chovej se tak, jak chceš, aby se k tobě chovali druhí.

Ohleduplné jaro přeje

Zuzana Gregorová

P. S. Příští číslo dostanete do schránek do 4. června.

M | Brněnský
metropolitan

Informační magazín občanů města Brna, květen 2021
Periodický tisk územního samosprávného celku

Editorka: Z. Gregorová

Redaktoři: M. Žáková, M. Dvořák, R. Loukotová,
K. Gardoňová, A. Dudková, J. Vašíčková, R. Burián,
F. Poňuchálek, Z. Obalilová

Vydavatel: statutární město Brno,
Dominikánské nám. 1, 602 00 Brno, IČ: 44992785

Redakce: Magistrát města Brna, Tiskové středisko,
Husova 12, 601 67 Brno, tel.: 542 172 064,
e-mail: tis@brno.cz

Redakce neodpovídá za obsah názorových rubrik.

metropolitan

Periodicita: 11× ročně (s výjimkou srpna),
16. ročník, MK ČR E 21747

Místo vydávání: Brno

Dáno do tisku: 26. 4. 2021, distribuce: do 5. 5. 2021,
poté je magazín k dispozici v budovách Magistrátu
města Brna a v tramvajích DPMB

Inzerce: Regionální vydavatelství s. r. o.,
K Žižkovu 282/9, Praha 9, 190 00, IČO 27846717

Havel Mouka, 602 557 777, mouka@regvyd.cz

Karel Marek, 606 740 730, k.marek@regvyd.cz

Michal Novák, 739 724 774, novak@regvyd.cz

Tištěný náklad: 210 000 ks

Distribuce: První novinová společnost, a. s.

Foto na titulní straně: přesazování stromů z nábřeží
Svratky, archiv KAM Brno

B | R | N | O

www.brno.cz

Najdete nás na: [@brnomycity](https://www.instagram.com/brnomycity)

Tiráž

Výstavu o návrhu nového územního plánu zhlédnete online

Na webu www.urbancentrum.brno.cz se seznámíte, s čím nový územní plán přichází a jak se bude v příštích desítkách let Brno rozvíjet. Výstava ukazuje celkem devět témat, která při veřejném projednání návrhu nejvíce rezonovala.

(java)

Slupky ano, skořápky ne. Co patří do hnědých popelnic?

V dubnu umístilo SAKO Brno do ulic tisícovku hnědých kontejnerů. Co do nich patří? Ke kompostování jsou vhodné slupky, jádřince, pecky, zbytky ovoce a zeleniny, pokojové rostliny (klidně i s hlínou z květináčů) nebo lógr. Pozor, neházejte sem rostliny napadené plísní – plíseň by dále bujela a znehodnotila celý kontejner. Nedávejte sem ani skořápky od vajíček nebo od ořechů. I když jsou to věci, které doma kompostovat lze, městské bio se vozí do Centrální kompostárny Brno, kde je kompostovací proces zkrácen na půl roku – a za tu dobu se tyto složky kvalitně nerozloží. Dále sem nepatří živočišný odpad (maso, kosti, kůže), mléčné výrobky, oleje nebo exkrementy a samozřejmě ani úplně jiný než biologický odpad (nedopalky, noviny, kovy, plast apod.). Více informací včetně rozmístění kontejnerů najdete na www.sako.cz.

(ral) | foto: SAKO Brno

Participativní rozpočet: vyberte projekty, které postoupí dál

Má ve vaší čtvrti vzniknout spíš hřiště pro děti, nebo pro psy? A je tu potřeba víc stojanů na kola, nebo odpadkových košů? Anebo byste věděli o něčem daleko lepším, do čeho by měly jít městské peníze?

Právě teď vrcholí první fáze participativního rozpočtu. Dáme na vás a lidé mají poslední šanci do ní zasáhnout, ať už podpořením přihlášených projektů (do 31. května), nebo navržením svého (pozor, jen do 15. května). Navrhnout projekt nebo rozdávat „lajky“ může kdokoli se vztahem k Brnu, bez nutnosti mít tu trvalé bydliště. Vše najdete na damenavas.brno.cz.

(ral)

Socha svaté Barbory, patronky důlních staveb, bude zatím chránit dělníky, od konce roku 2022 pak techniku, řidiče a cestující projíždějící tunelem v ulici Netroufalky, který je součástí budované tramvajové trati do bohunického kampusu. Soše požehnal 13. dubna brněnský biskup Vojtěch Cikrle a ještě týž den byla slavnostně odhalena na svém místě u portálu tunelu.

(rob) | foto: Marie Schmerková

Úpravy stezky podél Svratky zajistí větší bezpečnost a pohodlí

Cesta podél Svratky z Komína do Bystrce je v některých místech velmi obtížně průchozí, hlavně pro lidi se sníženou pohyblivostí nebo rodiče s kočárky.

Po celé délce stezky bylo vytipováno deset míst, kde budou instalovány rampy, které umožní průchod i za zvýšené hladiny řeky, či lávky, jež překlenou skalnaté výběžky. V Komíně u zastávky na Svratecké vznikne molo pro přístup k vodě.

Se začátkem stavby se počítá teď na jaře, hotovo by mělo být do půl roku. Úpravy trasy přijdou na 7 milionů korun.

(zug) | vizualizace: archiv MMB

Investoři přispějí na nové silnice či školky

Investoři v Brně by měli o svých záměrech informovat město již ve fázi přípravy a dohodnout se na koordinaci kroků, aby souběžně a efektivně s komerční výstavbou vznikala i potřebná občanská vybavenost, a to za jejich finančního přispění ve výši 800 korun za m² čisté podlahové plochy. Zásady pro spolupráci s investory na rozvoji veřejné infrastruktury statutárního města Brna schválilo zastupitelstvo a platí od 1. dubna. Dokumentem se budou řídit komerční projekty, není závazný pro soukromé stavby, garáže či sportoviště, netýká se ani výrobních a skladových hal. Najdete ho na webu brno.cz v sekci Podnikatel/Investor.

(rob)

Po městě na kole. Cyklistům budou sloužit nové stezky i obousměrky

Město Brno využívá pro plánování dopravy také data ze sportovní aplikace Strava. Díky nim může sledovat provoz v jednosměrných úsecích, rychlost jízdy nebo nejčastěji volené trasy mezi určitými oblastmi. Odborníci tak mohou lépe porozumět chování cyklistů ve městě a připravovat nová opatření. Aplikaci si lze stáhnout na webu www.strava.com.

Zkuste na jeden měsíc změnit své dopravní návyky. Jezděte po celý květen do práce, na nákup nebo do přírody na kole či koloběžce, chodte pěšky nebo běhejte. Tak zní poselství celostátní výzvy Do práce na kole, do které se mohou zapojit i Brňané. Co pro zvýšení počtu cyklistů v ulicích může udělat město Brno a na čem se nyní pracuje?

V roce 2019 si Brno nechalo vypracovat výzkum, jehož cílem bylo zjistit, nakolik se jednotlivé druhy dopravy podílejí na způsobu pohybu obyvatel po městě. Z dotazování mezi tisícovkou lidí vyplynulo, že k cestám po Brně využívají především MHD, pěší chůzi a auto. Jízda na kole či koloběžce je na základě výzkumu okrajovou záležitostí. Dotázaní cyklisté se domnívali, že zásadní bariérou rozvoje tohoto druhu dopravy je nepropojená síť cyklistických stezek a tras.

Tento problém přitom vyvstal už v 90. letech, kdy se začaly poprvé řešit cyklostezky. Aby se předešlo chaotické výstavbě navzájem nepropojených úseků, byla zpracována studie cyklistických tras na území celého Brna. Výsledkem byla poměrně hustá síť cyklotras, která byla v roce 1994 schválena jako směrná část Územního plánu města Brna. Od roku 2010 má město k dispozici generel, který popisuje trasy pro vedení cyklistické dopravy včetně návrhu technického řešení.

Zmíněná síť je založena na trasách podél řek Svratky a Svitavy, které doplňují další radiály a tangenty. Jednou z páteřních cyklotras je líšeňská radiála. Brněňští radní v dubnu schválili čtyři investiční záměry, díky nimž by v blízké budoucnosti měly vzniknout čtyři úseky této radiály. Celkem se jedná o 3,3 kilometru cyklostezek v oblasti Černovic, Líšně a Slatiny. Pokud vše půjde podle plánů, pak se v příštím roce začne s projektovou přípravou. První úsek dovede cyklisty po Olomoucké na Nezamyslovu a bude zahrnovat i přeložku trolejbusového vedení a veřejného osvětlení. Podle předpokladu bude stát 22,5 milionu korun. Další část by měla vzniknout od východního konce ulice Pod Sídlištěm, poté pokračuje kolem hřiště FC Slovan, kříží ulici Marie Kudeříkové a dále vede souběžně s touto ulicí až k chodníku na Bělohorské. Podle odhadů by mohla vyjít na 11,2 milionu korun.

Třetí investiční záměr počítá s vybudováním cyklostezky od podjezdu pod ulicí Ostravskou po napojení na Holzovu. V části úseku bude opraven povrch vozovky, ale přibude i nová cyklostezka. Počítá se s cenou asi 18,4 milionu korun. Tato trasa je součástí páteřní cyklostezky směrem na Pozořicko a Šlapanicko, jejíž jednotlivé úseky jsou již v provozu nebo se postupně začínají stavět. Poslední záměr si klade za cíl úpravu nynější komunikace na Holzově a vybudování souběžné samostatné cyklostezky.

Cyklostezku na Tkalcovské čeká kompletní rekonstrukce

Z aktuálních menších projektů stojí za zmínku oprava úseku cyklostezky na Tkalcovské. „Jde o lokální vyspravení nejhroších úseků, ale už řešíme budoucí kompletní rekonstrukci současně s revitalizací parku u hypermarketu na Cejlu,“ popsal cyklokoordinátor z Magistrátu města Brna Petr Gelnar.

Dále byla doplněna cykloobousměrka na Gorkého. „To je u této akce malého rozsahu, ale velkého významu po předchozích neshodách a těžkém vyjednávání úspěch. Obousměrky jsou pro cyklisty důležité téma,“ myslí si Petr Gelnar.

Více se o zdejší cyklo dopravě dozvíte na webu www.brnoinmotion.cz.

Zuzana Gregorová | foto: Marie Schmerková

Sklepy Německého domu zůstanou, opravu parku to neohrozí

Průzkum v místě bývalého Německého domu na Moravském náměstí odhalil 13 podzemních místností. Prostory zůstanou zachovány, plánovanou rekultivaci parku to neohrozí.

Geodeticko-archeologický průzkum probíhal od loňského října do poloviny letošního ledna. Jeho cílem bylo zjistit rozsah a stav podzemních prostor Německého domu a ověřit, jestli může v plánované podobě proběhnout rekonstrukce parku na Moravském náměstí. Nalezeno bylo 13 místností, které dle dispozice a nalezených zbytků vybavení, a dokonce i zásob sloužily jako zázemí pro restauraci. Následné staticko-geodetické posouzení ukázalo, že bude nutná sanace kleneb. Městská část Brno-střed se jako investor přiklonila k náročnější a dražší variantě obnávající vyklizení, statické zajištění a zakonzervování. Práce mají být provedeny maximálně pietně tak, aby bylo v případě potřeby eventuálně možné zajistit zpřístupnění podzemí.

Zvolený postup nekoliduje s novým řešením parku, které vzešlo z architektonické soutěže a jež navrhla vítězná kancelář consequence forma. Nutné jsou pouze dílčí úpravy projektu pro stavební povolení – například bylo nutné určit místo vstupu do podzemí. Práce by měly začít po prázdninách a skončit příští rok do začátku podzimu. Předpokládaná cena za sanaci podzemí a rekonstrukci parku, které budou probíhat souběžně, je 80 milionů korun.

Dominantou parku se stane centrální multifunkční plocha s vodními prvky, která se bude využívat i pro pořádání koncertů, divadelních představení či výstav. Hlavní páteřní cesta propojí centrum města s okolím Lidické a vznikne zde i okružní pěšina. Novinkou bude též kavárna s WC pro veřejnost. Plánovány jsou také úpravy povrchů a dosadba zeleně. ■

Roman Burián | foto: Marie Schmerková

Brněnští radní v dubnu souhlasili s opravou dvou astronomických kopulí na Kraví hoře za 1,3 milionu korun. Čeká je obnova fasády, klempířské práce i rekonstrukce interiéru.

V půli dubna bylo slavnostně otevřeno umělé kluziště v Medláncích při ulici Matalově. Jedná se o další dokončený projekt z participativního rozpočtu Dáme na vás.

Proměna městského domu na Lomené 48 na objekt, v němž budou bydlet senioři, handicapovaní či matky s dětmi, pokračuje. V dubnu radní vybrali dodavatele projektové dokumentace parkoviště a příjezdové komunikace.

Držitelé vstupenek na MotoGP mohou žádat o vrácení peněz

Organizace TIC Brno zahájila proces vrácení peněz za nevyužitě vstupenky na závody série MotoGP na Masarykově okruhu.

Požádat TIC Brno o vrácení peněz za vstupenky v plné výši mohou všichni, kdo je koupili přímo u této příspěvkové organizace města Brna (online, fyzicky na pokladně TIC, na Motosalonu). O vratku je nutné se přihlásit stanovenými postupy v tříleté lhůtě. Veškeré informace jsou k dispozici na webu www.ticbrno.cz v sekci Grand Prix, a to v češtině i angličtině. ■

(rob)

Město pomůže podnikatelům postiženým covidem

Poloviční nájemné za květen, červen a červenec letošního roku. Touto úlevou Brno vychází vstříc podnikatelům, kteří od něj mají pronajaté nebytové prostory a zároveň jim vládní restrikce provoz zakázaly nebo výrazně omezily (například jen na výdejní okénko). Opatření neplatí pro nemovitosti svěřené městským částem, jejich vedení o případných kompenzacích rozhoduje samostatně. O podporu je nutné se přihlásit – formulář, jednotný pro nájemce kteréhokoli magistrátního odboru, zájemci najdou na webu tinyurl.com/slevanajem. Žádosti se podávají do konce května. ■

(ral)

Ve Starém Lískovci by se měla příští rok začít stavět nová sedmitřídní školka. Vyroste při ulici U Penzionu, kde se počítá i s výstavbou nových bytů a polyfunkčních domů nebo s novou zastávkou tramvaje.

Společnost pro ranou péči, jeden z příjemců městských dotací, pomáhá dětem se zrakovým nebo kombinovaným postižením.

Brno podpoří dobrovolnictví a další sociální služby

Mezi dotační programy, které město každoročně vypisuje v sociální sféře, patří také ten, jenž se věnuje prohlubování a rozšiřování sociálních služeb. O peníze se ucházejí projekty podporující například dobrovolnictví nebo pobytové akce neziskovek.

Brno, společně s Jihomoravským krajem, poskytne podporu také sociálně preventivním projektům. Patří sem například azylové domy, intervenční centra nebo sociálně terapeutické dílny. Tyto služby se často věnují lidem ze sociálně ohrožených lokalit.

(zob) | foto: Společnost pro ranou péči

Rezidentní parkování se rozšíří o sedm oblastí

Brněnští radní v dubnu schválili harmonogram rezidentního parkování na příští rok. Ten předpokládá zapojení oblastí 3-08 (Dalimilova), 3-09 (Herčíkova), 4-01 (Erbenova), 4-02 (Francouzská), 4-03 (Jugoslávská), 4-04 (Dukelská třída) a 4-05 (náměstí SNP). Následovat budou další kroky, např. informační kampaň nejen pro místní.

(mad)

Odstartovaly soutěže Bezpečně Brnem pro děti i dospělé

Do 20. srpna se dospělí mohou zapojit do rozřazovacího kola soutěže Bezpečně Brnem. Stačí se registrovat na webových stránkách www.brnoinmotion.cz a vyplnit test z pravidel silničního provozu. 90 nejlepších se 18. září utká ve finále, kde porovnájí navíc i znalosti první pomoci. Výherce se může těšit na 10 tisíc korun, druhý nejlepší na 7 tisíc a třetí si odnese 5 tisíc. Zkrátka nepřijdou ani žáci základních škol a nižších ročníků víceletých gymnázií v Brně. Pro ně je připravena tříkolová varianta. Věcné ceny ještě před prázdninami získá 10 nejlepších soutěžících každého kola a tři neúspěšnější třídy. Více informací najdete na uvedeném webu.

(and)

Město schválilo scénář na dalších 10 let. Přiblíží ho výstava

Město nadále pokračuje ve své strategii #brno2050, a to konkrétním plánem na příštích deset let. Plán 2030, který v březnu schválili zastupitelé, přináší aktuální scénář s přihlédnutím k důsledkům pandemie či klimatické změny. Konkrétní projekty nyní budou k vidění na výstavě na Malinovského náměstí.

Strategie se dělí do pěti tematických oblastí – prostředí, prosperita, služby, zdroje a správa. Plán 2030, jenž je výhledem na příštích 10 let, se v tématu prostředí neomezuje jen na to přírodní, nýbrž i na vytvořené člověkem. Do budoucna se tak Brno zaměří např. na přeměnu brownfieldů, funkční územní plán či rozšíření zeleně. Neopomene ani udržování a rozšiřování bytového fondu.

Na ekonomickou dimenzi kvality života se zaměřuje oblast prosperity. Cílem je prosperující město s dostatkem kvalifikovaných pracovních míst odpovídajících struktuře obyvatel. Spolu s tím pak podpora místních univerzit a také výzkumu, s čímž pomohou např. podnikatelské inkubátory.

Ke kvalitě života obyvatel přispívá dostupnost základních služeb a volnočasových aktivit včetně kulturního a sportovního vyžití. Sem patří snaha o rovný přístup, společensky odpovědné zaměstnávání či preventivní programy, ale i různé formy podpory kulturní a sportovní scény. V otázce zdrojů by město chtělo hospodárně nakládat s vodou i energiemi a směřovat k zajištění udržitelné ekonomiky a života obyvatel. Dosáhne toho například monitoringem vody a ovzduší, protipodvodnou ochranou či snížením produkce odpadu.

Správa města by měla fungovat jako služba veřejnosti. Být transparentní a podporovat občanskou společnost, s ohledem na všechny skupiny obyvatel a jejich potřeby. A to díky jednotnosti s metropolitní oblastí, zjednodušení komunikace občanů s městem či jejich participaci. Více čtěte na brno2050.cz.

Výstava, která Plán 2030 přiblíží, bude k vidění od 18. května do 8. června na Malinovského náměstí „u žárovek“.

Kateřina Gardoňová

Desetiletý Tomáš Hrnčíř zpovídá vědce i známé osobnosti

Některé jeho rozhovory na YouTube mají přes tisíc zhlédnutí. Zve si populární umělce i vědce, s nimiž se baví o věcech zajímavých i aktuálních, a to nejen z pohledu dítěte. S veřejným vystupováním začal desetiletý Tomáš Hrnčíř z Brna prakticky půl roku po narození a od té doby nepřestal. Nyní se role obrátily a on odpovídal na položené otázky. Před rozhovorem jsme se dohodli, že si budeme tykat.

Jak se přihodilo, že ses stal moderátorem?

Moje babička je módní návrhářka Marie Zeleňá a pořádá různé večery. Já jsem se na pódium dostal už v půl roce. Ve dvou a půl letech jsem uváděl Honzu Čenského a on mi odpověděl: „Děkuji, kolego.“

Kromě moderování akcí se zabýváš i rozhovory. Pamatuješ si, který byl tvůj první?

Můj první velký rozhovor byl se spisovatelem Michalem Vieweghem. Na ten jsem se připravoval tak, že jsem si různě hledal věci o něm, vybíral jsem ty zajímavé a taky jsem se díval na Účastníky zájezdu. Jenom některé scénky mi máma s tátou přetočili, jelikož nejsou moc pro děti.

Jak dlouho ti trvá příprava na rozhovor?

Někdy to zabere i den dva. Otázky mi sepisují mamka s babičkou, ale všechno se mnou konzultují a já si pak vyberu ty, co se mi líbí. Já si třeba ke hraní s legem dám bluetooth sluchátka a pustím si nějaký rozhovor. To je pak taková pěkná příprava.

Raději moderuješ velké akce nebo vedeš rozhovor s jedním hostem?

Oboje má něco do sebe. Já si myslím, že je to tak půl na půl, protože mám rád kontakt s publikem, ale i ten přímý. Je to zajímavé, ale myslím, že třeba nervozitu před velkým publikem nemám.

Aktuálně vedeš rozhovory online. Vyhovuje ti to?

Samozřejmě by bylo lepší potkávat se na živo. Nemění to nic na tom, že je to i tak zajímavé. Ale mám raději, když jsme s hosty spolu. Třeba varhaník Petr Kolař mě tady kousek na Petrově

provedl skoro celými varhanami. Byli jsme v prvním patře v takové komůrce s pišťalama.

Nedávno jsi mluvil s profesorem Hořejším či doktorem Pačesem o nemoci covid-19. Jak k tomu došlo? Pomáhají ti tyto znalosti ve škole?

Když v tom žijeme, je důležité se na covid-19 ptát. Ve škole mi to zatím nijak nepomáhá, protože ještě nemáme vědu – chemii, biologii ani fyziku. Ale třeba dneska v angličtině jsme se ze srandy bavili o DNA, tak jsem to trochu popsal.

Chtěl by ses moderováním v budoucnu živit?

No, žít asi jo. Ale mám i jiné zájmy, třeba vědu. A tu bych chtěl s tím moderováním zkombinovat. Takže být moderátorem a vědu a techniku mít jako koníček. Byl bych pak připravený na rozhovory s vědci.

Máš svého oblíbeného moderátora, který tě inspiruje?

Dá se říct, že mým vzorem je Honza Čenský, se kterým se znám od těch svých dvou a půl let. Líbí se mi na něm, že si v každé situaci umí poradit. Například jednou se nám na přehlídce porouchal zvuk, a on to i tak zvládl vyřešit. Moderátor by si měl, myslím, umět poradit za každé situace.

A co tvá vlastní talkshow?

Ted' je v jednání vlastní pořad na jedné internetové televizi, což bych chtěl, aby vyšlo. A vlastní pořad mám na svém YouTube kanálu a na své facebookové stránce. Ale mít ho v nějakém médiu je asi sen každého moderátora, který dělá rozhovory.

Moderátor nemůže být jen ten, kdo se ptá. Musí umět i odpovídat. A měl by si poradit za každé situace.

Tomáš Hrnčíř

V dubnu oslavil desáté narozeniny. Odmalička se pohybuje na pódiích. Úplně poprvé se tak stalo, když mu bylo půl roku, o dva roky později už na něm vítal moderátora Jana Čenského.

Tomášovou babičkou je módní návrhářka Marie Zelená, která často pořádá společenské akce nebo vymýšlí projekty, jimž mladý moderátor propůjčuje svou tvář (např. Veselé oblečení pro dětské lékaře a sestry či Oslava krás světa). Kromě toho je také nejmladším patronem nadačního fondu Český mozek, který podporuje rozvoj vědy a finančně pomáhá vážně nemocným dětem.

Od roku 2020 vede Tomáš rozhovory se zajímavými osobnostmi napříč profesemi. Mluvil tak například se spisovatelem Michalem Vieweghem, knězem Zbigniewem Czendlikem, ale i s genetikem Janem Pačesem, imunologem Václavem Hořejším nebo onkologem Pavlem Šlampou.

Tomášovy rozhovory najdete na jeho YouTube kanálu ‚Tomáš Hrnčíř moderátor‘ a na Facebooku ‚Tomáš Hrnčíř – desetiletý moderátor‘.

Je ti deset let, ale zkušeností už máš spoustu. Co považuješ za svůj největší „profesní“ úspěch?

Nedávno jsem moderoval koncert na podporu nadace Český mozek. Nebo v roce 2019 jsem moderoval projekt Oslava krás světa, který pořádá moje babička a máma a který měl pokračovat v roce 2020 v hodně městech republiky, ale přišel koronavirus.

Ruku v ruce s tím, jak tě objevuje veřejnost, už jsi dal i pár rozhovorů. Které straně dáváš přednost?

Možná jsem raději ten, kdo se ptá. Když mě ale kdokoliv pozve na rozhovor, tak jsem rád. Moderátor nemůže být jen ten, kdo se ptá. Musí umět i odpovídat.

A v této roli jsi nervózní?

Možná trochu jo. Je pro mě lepší se ptát a vést rozhovor, jak chci. Ale jsem rád, když předem vím, na co se připravit. I já se dopředu informuji o tom, na co se budu moct ptát, abych se náhodou nezeptal na něco, co by danou osobu nemuselo potěšit.

Kdyby sis na rozhovor mohl pozvat nějakou živou nebo i nežijící osobnost, kdo by to byl? A o čem byste se bavili?

Marii Curie-Skłodowskou. Chtěl bych se ptát na její práci, protože objevila radium a polonium a navíc v 1. světové válce pomáhala lékařům v první linii. Vymyslela totiž mobilní rentgenovou sanitku. Anebo s Karlem Gottem. A s ním bych se bavil hlavně o písničkách, protože ty mi máma pouštěla, když jsem byl ještě v bříšku. Když zemřel, nějaký slzy mi taky ukáply. A pak jsem byl na jeho pohřbu, měl jsem to štěstí, že jsem tam mohl ministrovat. Byl to můj první pohřeb. Dá se říct, že to pro mě byla velká čest, ale bylo to hodně smutné.

V Brně právě probíhá přihlašování nápadů do participativního rozpočtu Dáme na vás. Napadá tě, co bys sám navrhl?

Bylo by fajn, kdyby se zvětšila kapacita Dětské nemocnice. Ze zkušeností víme, že v mnoha případech tam nemohou rodiče zůstat se svými staršími dětmi. Moje sestřička teď byla v nemocnici v Praze, kde s ní mohla být máma. To by bylo dobré, kdyby mohli být s dětmi i rodiče tady v Brně. Ani já bych tam nechtěl být sám. A dobrý by bylo i metro. Ale to se stává hodně dlouho. ■

Kateřina Gardoňová | foto: Zdeněk Kolařík

Vnitrobloky jen pro místní. Začíná nová regulace

Oprávnění umožňuje pouze vjezd, proto ve vnitroblocích nebudou modré čáry typické pro rezidentní parkování. Vždy je nutné dodržovat předpisy, řidiči si tedy musejí hlídat, jak ve vnitrobloku parkují. Nepřípustné je například stání na chodníku. Kontrolu zajistí strážníci.

Už 14. června se změní pravidla pro vjezd do vnitrobloků v oblastech, kde funguje rezidentní parkování. Bez oprávnění k vjezdu se do nich vozidla nedostanou. Cílem je podpořit ty, kteří zde skutečně žijí či podnikají, a zlepšit jejich možnosti zaparkovat. Povolení vyřídíte pohodlně online. Roční oprávnění vyjde na 200 korun.

Od poloviny června budou do vnitrobloků moci vjet pouze místní rezidenti, abonenti a vozidla zajišťující zásobování. Poslední kategorie bude mít vjezd omezený pouze na dobu od 6 do 12 hodin.

Nová pravidla reagují na skutečnost, že ve vnitroblocích není možné zavést rezidentní parkování, protože se obvykle nejedná o tzv. místní komunikaci. Lidé se ale po zařazení do oblastí placeného stání často setkávají s novým problémem. Řidiči, kteří nechtějí platit za parkování, případně nemají nárok na parkovací oprávnění v dané oblasti, často svá vozidla umísťují do vnitrobloků budov. Rezidentům tím významně zhoršují možnost zaparkovat. Nová pravidla by tak mohla pomoci situaci zlepšit. Podle vedení města by do vnitrobloku směla vjet jen auta s platným povolením.

Nejjednodušší způsob získání vjezdového oprávnění je online přes osobní stránky uživatele na webu parkovanivbrne.cz. Přes ně vyřizujete například i rezidentní parkování.

Pokud účet ještě nemáte, můžete si ho založit pomocí e-mailu. Potřebný formulář si stačí stáhnout na zmíněném webu v sekci Dokumenty. Po vyplnění ho zašlete na adresu parkovanivbrne@brno.cz.

Osobní stránky uživatele je možné vyřídít i přes datovou schránku, navštívit můžete také kontaktní centrum na Zvonaře 5. Stačí s sebou přinést vyplněné dokumenty. Vzhledem k nejrůznějším změnám reagujícím na epidemiologickou situaci si doporučujeme v případě osobní návštěvy ověřit aktuální úřední hodiny na webových stránkách parkovanivbrne.cz.

Posledním předpokladem pro získání oprávnění je prokázat právní vztah k vozidlu (co k tomu budete potřebovat, se dozvíte níže), pro které ho vyřizujete, a také splnění podmínek pro jednotlivé skupiny v daném vnitrobloku. Za roční oprávnění zaplatíte 200 korun.

Kdo může získat oprávnění pro vjezd?

Zmíněné tři skupiny, které mohou získat oprávnění k vjezdu do vnitrobloku, jsou rezidenti, abonenti a zásobování. Rezident je fyzická osoba, která má trvalý pobyt nebo vlastní nemovitost ve vybraném vnitrobloku. Trvalý pobyt je možné prokázat občanským průkazem, vlastnictvím nemovitosti výpisem z katastru nemovitostí.

Potřebovat budete i technický průkaz. Žadatel o oprávnění v něm musí být uvedený jako vlastník nebo provozovatel auta. V případě cizinců ze zemí Evropské unie je nutné místo trvalého pobytu doložit přechodný pobyt, cizinci ze zemí mimo EU se prokazují povolením k trvalému pobytu.

Abonent je podnikající fyzická či právnická osoba, která má v daném místě sídlo nebo provozovnu. K vyřízení potřebuje výpis z obchodního nebo živnostenského rejstříku a technický průkaz.

Řidiči zásobování doloží technický průkaz vozidla a smlouvu, případně objednávku, která prokazuje nutnost vjet do daného vnitrobloku.

Anna Dudková | foto: Zdeněk Kolařík

Brno přispěje na ověření inovativních nápadů firmám i lidem

Každý „zlepšovák“ je nutné důkladně otestovat, zjistit, zda funguje a jestli o něj bude na trhu zájem. Jihomoravské firmy i jednotlivci mohou na prověření svých prototypů získat až 800 tisíc korun z městského rozpočtu. O grant se lze přihlásit do 16. května na stránce jic.cz/prototypuj-a-overuj. ■

(zug)

Open House Brno překročí práh běžně nepřístupných míst

Ve dnech 29. a 30. května se otevře Brno, konkrétně tedy jeho skrytá místa. Uskuteční se totiž čtvrtý ročník Open House Brno, který veřejnosti pravidelně otevírá běžně nepřístupné budovy.

Loňský ročník poznamenala koronavirová pandemie a uskutečnil se online, během toho letošního by chtěli pořadatelé návštěvníky na většině míst přivítat živě.

Letos se festival například propojí se švýcarskou Basilejí, kde také působil Mies van der Rohe. Dojde tak k porovnání vily Tugendhat a Landhaus Lemke. Zájemci se dále mohou těšit na návštěvu brněnského hydrometeorologického ústavu, kde nebude chybět vzhled do předpovídání počasí. Otevře se také Mendelovo muzeum včetně knihovny či areály CTP – Spielberk, Vlněna (na snímku) a areál Ponava. Více informací získáte na webové stránce www.openhousebrno.cz. ■

(gak) | foto: archiv CTP

Týden pro rodinu oceňuje úsilí, které lidé věnují vztahům

Rodinná pohoda není náhoda aneb pěstovat vztahy je pěkná fuška. Tak by se dalo shrnout motto letošního Týdne pro rodinu, který se uskuteční od 8. do 16. května.

Kampaň vyhlašuje Rodinný svaz ČR a zapojilo se do ní i více než 15 brněnských organizací. Například Centrum pro rodinu a sociální péči se bude 10. května zabývat rovnováhou v životě a Centrum Anabell má 12. května v plánu sdílení dobré praxe v péči o duševní zdraví dětí i celých rodin. Souhrn online přednášek, webinářů, procházek přírodou a dalších akcí najdete na webu www.brno-prorodiny.cz. ■

(zug)

Technické sítě Brno zhasly v rámci leteckého snímkování světelné mapy Brna pouliční osvětlení a další jimi provozované zdroje světla v noci z 9. na 10. dubna. V provozu zůstaly jen soukromé zdroje jako továrny, benzinky nebo parkoviště nákupních center. Z těchto dvou záběrů (vlevo rozsvíceno, vpravo zhasnuto) je patrné, že veřejné osvětlení je vhodněji laděno do oranžové barvy, zatímco většina soukromých zdrojů je ostře bílá.

(zug) | foto: Pavel Gabzdyl, Hvězdárna a planetárium Brno

Kostely a další svatostánky už se těší na noční návštěvníky

Letošní Noc kostelů nese některými obávané číslo 13, přesto její pořadatelé včetně Biskupství brněnského doufají, že se poslední květnový pátek, 28. května, uskuteční v tradiční podobě, tedy přímo v kostelech a modlitebnách v atmosféře přátelských setkání. A třeba bude i prostor k rozjímání nad mottem, kterým je tentokrát žalm 104,20: Přivádíš tmu, noc se snese, celý les se hemží zvěří. Program, počítající i s protiepidemickou verzí, najdete na adrese www.nockostelu.cz. ■

(mak) | foto: archiv Biskupství brněnského

Lidé se podívají do krytu Denis pod Petrovem

V letošní turistické sezoně čeká návštěvníky i obyvatelé Brna zajímavá novinka. Brněnští zastupitelé předali kryt Denis, který se nachází pod Petrovem, příspěvkové organizaci TIC Brno. Jakmile to epidemická situace dovolí, bude zpřístupněn veřejnosti.

Protiatomový kryt Denis byl dokončen v roce 1955. Mohly se v něm naráz ukrýt až tři tisíce obyvatel, a to po dobu čtyř dnů. Jedná se o soustavu chodeb na ploše cca 85 m × 60 m s několika nouzovými východy. Kryt byl zcela soběstačný, nechyběla zde voda, elektřina či směs k dýchání. Vstup se nachází nedaleko zastávky Nové sady. ■

(mad)

Škola na Kociánce oslaví 100 let výstavou i filmem

Kulaté výročí založení slaví letos Mateřská a základní škola Kociánka. Již sto let se stará o vzdělání dětí s tělesným nebo mentálním postižením. Oslavy jsou poznamenány epidemickou situací, ale výstavu obrazů od dětí si prohlédnete i online.

Celý tento rok je věnován oslavám stého výročí založení školy. Výstavu dětských obrazů, původně určenou pro prostor Divadla na Orlí, si můžete prohlédnout online na facebookových stránkách školy. Chystá se také vydání výročního almanachu, ve kterém najdete nejen historii, ale i rozhovory s pamětníky a mnoho fotografií. Vznikne i film o fungování školy dříve a v současné době a na podzim se uskuteční koncert Brno Gospel Choir.

Budova zámečku, ve kterém škola i ústav sídlí, patřila brněnskému měšťanu Kotzianovi, proto se areálu říkalo a doposud říká Kociánka. Objekt v roce 1919 získal Zemský spolek pro léčbu a výchovu mrzáčků na Moravě, ten měl velmi ušlechtilý cíl – pečovat o tělesně postižené děti. Statut školy byl vydán již v roce 1921 a od té doby se tato instituce kontinuálně stará o vzdělávání dětí a mladistvých s tělesným, mentálním nebo kombinovaným postižením.

MŠ a ZŠ Kociánka se v průběhu času stala moderním vzdělávacím zařízením. Její kapacita také narostla, z prvních osmi žáků je v letošním školním roce již 138 dětí ve věku od tří let do ukončení povinné školní docházky. Škola se nyní nejvíce věnuje dětem s poruchami autistického spektra a žákům s kombinovaným nebo mentálním postižením. Tělesně handicapovaných dětí je asi třetina.

Škola je samozřejmě bezbariérová a je vybavena mnoha speciálními prvky s terapeutickými účinky. Ať už jde o nábytek, PC techniku, nebo o zvláštní pracovní např. muzikoterapie či ergoterapie a také multismyslovou místnost, tzv. snoezelen. ■

Zdeňka Obalilová | foto: nemocniční třída, archiv MŠ a ZŠ Kociánka

Na výstaviště se vrátilo autokino. Program kombinuje aktuální filmy jako Šarlatán nebo Tenet s klasikou typu Pulp Fiction nebo Pomáda. Více najdete na webu ibvv.cz.

Správa železnic v souvislosti s údržbou a modernizací železničních tratí převedla od 6. dubna až do konce grafikonu 2021/2022 většinu dálkových vlaků mezi Brnem a Prahou na trať přes Havlíčkův Brod.

Dům dětí a mládeže Helceletka připravil rodinnou hru Bloudíme. Cílem je najít ztracenou vílu a vrátit jí lampičku. Cestou bude potřeba vyřešit několik úkolů. Desítky tras zavedou pátrače na různé brněnské lokality i do okolí.

Mendelova socha vzejde ze soutěže a podpoří ji veřejná sbírka

Na podzim by se mělo začít s opravou Mendlova náměstí, jehož dominantou se stane také socha tohoto objevitele principů dědičnosti a zakladatele genetiky.

Soutěž a veřejnou sbírku na Mendelovu sochu vyhlásila s podporou Augustiniánského opatství a města Brna obecně prospěšná společnost Společně. Dílo k počtě vědce a opata augustiniánského řádu by mohlo být odhaleno příští rok k 200. výročí jeho narození. Vzhledem k významu sochy však autoři nebudou tímto termínem zásadně limitováni. Více informací na webových stránkách sochaprohendela.cz. ■

(mak)

Letos teplárny vymění přes pět kilometrů parovodů

Společnost Teplárny Brno pracuje kontinuálně již 12 let na výměně parovodů za horkovody. Tento velký projekt přináší nejen úsporu až 15 % v nákladech na teplo, ale je to i ekologičtější volba. Kompletně by mělo být hotovo v roce 2027 a zbudováno bude 66 kilometrů nových horkovodů.

Letos se vymění celkem 5,15 kilometru potrubí. Úpravy začaly již v dubnu a budou pokračovat až do října. Jednotlivé stavby se dotknou ulic Bratislavské, Rybářské, Mendlova náměstí a veletržního areálu. Veškeré informace o změnách dopravy najdete na webu www.teplarny.cz. ■

(zob)

Správa hřbitovů města Brna zrušila platbu za pronájem hrobových míst přes složenky. Smlouvu lze prodloužit a nájemné zaplatit osobně na Ústředním hřbitově nebo přes brnoid.cz.

V nové služebně je místnost pro takzvanou dozorčí službu, kde strážníci koordinují práci hlídek a sledují radioprovoz a kamerový systém.

Strážníci mají novou, moderní služebnu ve Slatině

Brněnští strážníci z revíru Jih se přestěhovali z Dornychu do bývalé radniční budovy ve Slatině. Objekt prošel rekonstrukcí za 12 milionů korun. Díky úpravám jsou prostory nejen moderní, ale především uzpůsobené potřebám policie. Jsou zde administrativní prostory, šatny, umývárny se sociálním zařízením a nechybí ani napojení na optickou datovou síť potřebnou pro přístup k městskému kamerovému systému. Budova je díky bezbariérové rampě také lépe přístupná veřejnosti.

(java) | foto: Marie Schmerková

Veletrh Urbis se zaměří na chytrá řešení v dopravě

Veletrh chytrých řešení pro města a obce Urbis má v programu témata týkající se bezpečnosti a plynulosti dopravy nebo obyvatelných veřejných prostorů v době klimatické změny. Účastníci se dozví, jak stavět na zkušenostech z pandemie nebo jak nastartovat lokální ekonomiku a být lídry v inovacích. Akce se uskuteční od 2. do 4. června on-line na www.smartcityfair.cz.

(java)

V Bohémě je připraveno další očkovací centrum proti covidu-19

Očkovací centrum v bývalé restauraci Bohéma v budově Janáčkova divadla je připravené. Prostory byly upraveny na základě hygienických požadavků – bylo nutné zajistit nové stříkané podlahy, rozvody vody a elektřiny včetně montáže LED svítidel a oddělovacích boxů. Provoz očkovacího centra zabezpečí nezisková Společnost Podané ruce ve spolupráci s Diecézní charitou Brno, kterým město poskytlo tyto prostory bezplatně. Denně by zde mohlo být naočkováno až 1 500 lidí, zahájení provozu ovšem závisí na dodání vakcín proti nemoci covid-19, o jejichž přidělení nyní jedná nezisková organizace s Jihomoravským krajem.

(java)

Celsuz nabídne v novém sídle osvědčené služby

Celkem zhruba 14 tisíc lidí vyhledalo loni poradenství, které nabízí Centrum pro lidi sociálně znevýhodněné (zkráceně Celsuz), působící pod Diecézní charitou Brno. Pomáhat bude i letos, potřebné zve do nového zrekonstruovaného sídla na Bratislavské 58.

Pomoc s hledáním práce nebo vhodného ubytování, s jednáním na úřadech nebo orientací v sociálních dávkách, ale také právní poradenství v případě rozvodu a svěření dítěte do péče nebo psychologická konzultace, má-li člověk potíže ve vztazích s ostatními či sám se sebou. To je jen výběr z řady služeb, které mohou lidé bezplatně využít v centru Celsuz, nově přestěhovaném na Bratislavskou 58.

Na původní adrese na třídě Kpt. Jaroše už totiž bylo pracovníkům i klientům neúnosně těсно. „Bohužel počet lidí, kteří se na naše centrum obrací s žádostí o pomoc, se každoročně zvyšuje. V průběhu let nám postupně docházela kapacita konzultačních místností, nemohli jsme naše služby rozšiřovat o další aktivity a tak adekvátně reagovat na různé problémy, které se ve společnosti objevují,“ popsala vedoucí služeb Celsuz Veronika Imrichová.

Přestavba souboru budov na Bratislavské vyšla na bezmála 60 milionů korun; na jejím financování se vedle evropské dotace podílelo město Brno, Jihomoravský kraj i dárci v rámci Tříkrálové sbírky. Díky všem těmto zdrojům získali lidé přicházející do Celsuzu více konzultačních místností, učebny nebo komunitní místnost pro skupinové aktivity, pracovníci zase odpovídající administrativní zázemí. Do sídla na Bratislavské se nastěhovala i dluhová poradna, která musela být z kapacitních důvodů na jiné adrese. Klienti, ke kterým patří senioři, rodiče samoživitelé, cizinci, lidé s psychickým onemocněním, v tíživé sociální situaci, s dluhem nebo bez domova, tak teď komplexní poradenství získají pohodlně „pod jednou střechou“. Více informací, kontakty a provozní dobu najdete na www.celsuz.cz.

Radka Loukotová

V blízkosti Ronda vznikne nová kolonáda se schody umožňujícími přístup k hladině řeky. Její součástí bude kavárna s výhledem na vodu.

Nábřeží Svatky ožije, podél Poříčí vznikne kolonáda

Voda v řece obtéká ostrůvky a na chvíli se zastavuje v tůních. Lidé na nábřeží tu a tam vstoupí na molo, aby měli hladinu takřka na dotek. Kolonáda podél Poříčí, přes pět kilometrů pěšin a téměř tři kilometry stezek pro chodce a cyklisty, nové lavičky, ale především nové zemní hráze, opravené nábřežní zdi či rozvolnění koryta řeky. To vše by mělo být výsledkem realizace protipovodňových opatření na nábřeží Svatky v úseku od koupaliště Riviéra po železniční viadukt na Uhelné.

V únoru a březnu probíhalo kácení stromů a náletových dřevin v nezbytně nutném rozsahu. Zachovány zůstaly vytipované starší doupné stromy. Sedm vzrostlých listnáčů u ulice Holandské bylo pomocí šetrné technologie stroje Big John přesazeno na Černovickou terasu.

„Počítá se s náhradní výsadbou vhodných dřevin v celé délce nábřeží. Do konce roku 2023 bude vysazeno celkem 1 772 nových stromů, asi 5 procent budou tvořit ovocné stromy, jejichž plody slouží také jako potrava ptactva,“ upřesnila Jana Běhalová z Kanceláře architekta města Brna.

Na přelomu jara a léta na tuto přípravu území navážou stavební práce, které postupně promění nábřeží Svatky podle návrhu týmu uznávaného architekta Ivana Rullera. Dokončení stavby se očekává v roce 2023.

Zuzana Gregorová | vizualizace: archiv KAM Brno

Nová trolejbusová trať na Jedovnické je téměř hotová

Stavba manipulační trolejbusové trati na Jedovnické bude brzy hotová. V dubnu dělníci postupně začali osazovat stožáry trolejového vedení a veřejného osvětlení. Celkem jich bude 111. Nyní se pokládají kabely a instalují nová svítidla. Přibližně v půlce května se zavěsí trolejové vedení. Hotovo by mělo být na konci měsíce. Manipulační trať umožní přesun trolejbusů z vozovny ve Slatině do Líšně, odkud vyjíždějí pravidelné linky. Nynější vozovna Husovice zůstane kvůli stavbě Velkého městského okruhu Tomkovo náměstí – Rokytova téměř odříznutá. Po nové trati budou jezdit trolejbusy bez cestujících, ti se poprvé svezou příští rok.

(and)

Okolí Brna je plné lákadel. Vyrazte s námi na výlet

Ačkoliv doba stále nepřeje kontaktům mezi lidmi a obecnému shlukování, vždycky je tu možnost objevovat krásy ve svém okolí. Proto jsme pro vás připravili malou nápovědu se zajímavými weby s tipy na výlety s dětmi, na kolech nebo na krátké vycházky v Brně a okolí.

Mezi nejnovější weby patří rozcestník magistrátního oddělení GIS, který najdete na stránce: www.brno.cz/kam-vyrazit. Vyberete si zde podle toho, jaký druh procházky zrovna potřebujete. Můžete se vydat do příměstských lesů a objevovat významné krajinné prvky nebo se naopak projdete s pomocí Brněnského architektonického manuálu po moderních stavbách. Zajímavostí je průvodce po Ústředním hřbitově, zpracována byla místa posledního odpočinku významných brněnských osobností.

Rodiny s dětmi si přijdou na své na webu gofrombrno.cz, jednotlivé výlety jsou připravené přímo pro ně. Podrobně zpracované je tu třeba Židlochovicko, Oslavansko a Tišnovsko.

Projekt Na výlet – Brno a okolí (www.navyletbrno.cz) je vybaven přímo trasami určenými pro cyklisty, převážně po přírodních nebo kulturních zajímavostech jižní Moravy.

Lesy města Brna na webových stránkách www.lesymb.cz nechávají nahlédnout do svých hájemství. Inspirovat mohou naučné stezky i výpravy ke studánkám. Se životem v lese se děti seznámí na stezce Mravencovo putování za poznáním, trasa je součástí areálu U Mravence Lesíka. Pracoviště zařízení Lipka s názvem Jezírko (www.lipka.cz/jezirko) v blízkosti Soběšic si připravilo pro rodiny s dětmi naučnou stezku plnou experimentů vysvětlujících přírodní jevy na vlastní kůži. Navštívit můžete také starobylý jablonoňový sad. Procházky, které vznikly pod patronací Střediska volného času Lužánky (www.luzanky.cz), také cílí převážně na děti. Vydat se můžete třeba Tajuplnými Žabovřeskami, na Vinohradech zachráníte gumovou kačenku nebo si najdete trasu podle své nálady v aplikaci LApka.

Zdeňka Obalilová

Stres, nespavost, deprese? Nový přístroj Vám pomůže.

„Měla jsem problémy se spánkem, nic nezabíralo a léky mi nedělaly dobře. Tak jsem si pořídila AVS přístroj. Nejprv jsem tomu nevěřila, ale stalo se! První noc jsem usnula hned a za dva týdny jsem byla z nejhoršího venku.“ říká Zdena Tomšů z Brna.

Častý příběh, proč lidé volí AVS přístroj, zvaný psychowalkman. Lékařka Tereza Gabryšová dodává: „Pro dobrý spánek je místo léků lepší psychowalkman.“ Kromě nespavosti AVS přístroj výborně eliminuje stres a únavu, napětí, špatné, depresivní nálady a úzkosti. Nasadíte si speciální brýle a sluchátka, na ovládání si zvolíte program, například „Rychlé odstranění únavy“ a zapnete start. Pulsující

Výhody AVS přístrojů, doporučených lékaři:

- vynikající účinnost (98%)
- má přes 40 možností / programů
- přirozený, bez vedlejších účinků
- dokáže nahradit i léky

světlo z brýlí a hudba či zvuky ze sluchátek přeladí biorytmy do stavu bez únavy. AVS přístroj navozuje stavy, které jsou pro organismus přirozené, ale vlivem různé civilizační zátěže je člověk není schopný sám spontánně dosáhnout. Tuto technologii AVS vyvinulo několik týmů a dva nositelé Nobelových cen. Proto má také tak výbornou účinnost a doporučují jej lékaři.

Právě teď si můžete objednat zdarma přes SMS tištěnou brožuru a katalog o této metodě. Stačí poslat běžnou SMS s Vaší poštovní a emailovou adresou a slovem METROPOL na tel.: 778 035 563. Zaslání je zadarmo.

Účinky metody AVS si můžete vyzkoušet zdarma v Brně, na Mojžírově náměstí 27 - odborný garant a dovozce - společnost Galaxy.

Nyní mimořádné slevy 10-70%!

AVS přístroje + 100 další výrobků pro psychickou kondici a zdraví. Galaxy: Mojžírovo nám 27, Brno. www.galaxy.cz

Chatová osada Jachta u Máchova jezera

Levné ubytování s polopenzí v chatkách se sociálním zařízením.

IDEÁLNÍ PRO RODINNOU DOVOLENOU
trampolína • minigolf • dětské hřiště atd.

www.JachtaMachovoJezero.cz • www.CtyrlitekMachovoJezero.cz • tel.: 604 809 688

Kupon na jízdu ZDARMA po Brně v hodnotě 150 Kč

Promo kód po registraci v appce Bolt v sekci Slevy
„**BOLTBRNO1**“

Bolt

Jezděte chytře.

LR LOHMANN & RAUSCHER

Společnost Lohmann & Rauscher, s. r. o. patří mezi přední světové dodavatele zdravotnických a hygienických výrobků

hledá do svého týmu

vhodné kandidáty / kandidátky na pozice:

- DĚLNICE VE ZDRAVOTNICKÉ VÝROBĚ
- LABORANTKA VE FYZIKÁLNÍ LABORATOŘI
- VEDOUČÍ LABORATOŘE

Co vám můžeme nabídnout:

- zázemí prosperující mezinárodní společnosti
- čisté pracovní prostředí
- pracovní poměr na dobu neurčitou
- možnost osobního rozvoje, jazykové vzdělávání
- dovolená nad rámec Zákoníku práce
- příplatky nad zákonnou výši
- kooperativní prémie
- prémie na letní dovolenou a Vánoce
- věrnostní odměny
- dotované stravování
- vitamínové balíčky
- tábory pro děti zaměstnanců
- firemní akce a benefity

Neváhejte a kontaktujte nás

Erika.Fejfusova@cz.LRMed.com • tel.: +420 544 425 879

Lucie.Wutzelova@cz.LRMed.com • tel.: +420 544 425 844

Lohmann & Rauscher, s.r.o., Bučovická 256, 684 01 Slavkov u Brna.

Blíže informace k pozicím najdete na

<https://www.lohmann-rauscher.com/cz-cs/kariera/nase-nabidka-volnych-mist/>

BL Facility
servis kotlů a revize zařízení

**ÚSPORY
NA
ENERGIÍCH**

Chcete 1 dobrý důvod proč si nechat spočítat kalkulaci? Každý rok Vám jich dáme hned několik tisíc!

+420 739 451 495

energie@blfacility.cz

www.blfacility.cz

Hala na výstavišti, tramvaj do kampusu, nové nádraží. Jak to s nimi vypadá?

Co spojuje multifunkční halu na brněnském výstavišti, prodloužení tramvajové trati do bohunického kampusu, protipovodňovou ochranu města nebo nové nádraží a sportovní areál v Pisárkách?

Všechny tyto projekty považuje město Brno za strategické. Jejich přípravě se věnují týmy odborníků dlouhodobě, se všemi se pojí nemalé náklady a do jednoho přinesou užitek velkému množství nejen Brňanů. Najdeme je v různých koutech města, týkají se dopravy, kultury i sportu.

Z řady projektů, které Brno připravuje, jich aktuálně 39 patří mezi strategické. Ty se od ostatních liší například tím, že na nich spolupracuje více investorů, obvykle si vyžádají vysoké náklady, předpokládá se u nich celoměstský význam. Zpravidla se týkají nejméně dvou městských částí. Mnohdy se také jedná o výjimečné tuzemské projekty.

Dopravní projekty cílí na řidiče i cestující MHD

Z dopravních plánů je nejbližší dokončení přesun tramvajové trati z Dornychu do Plotní, který umožnil vytvořit na Dornychu plnohodnotnou čtyřpruhovou silnici. Hotovo bude v polovině srpna letošního roku. V oblasti se kromě viditelných změn také uložily nové inženýrské sítě, které v budoucnu umožní rozvoj nové čtvrti Trnitá.

Pokračuje rovněž stavba tramvajové trati do kampusu v Bohunicích. „Je přibližně v polovině, první cestující se tudy na lince 8 svezou na konci roku 2022,“ potvrdila mluvčí Dopravního podniku města Brna Hana Tomašíková. Nyní jsou dokončené všechny podzemní stěny hlavní části tunelu a betonáž stropu. Ten v průběhu května dělníci zasypou a od přelomu léta a podzimu začnou s úpravami terénu včetně osazení zeleně. Práce se v létě přesunou převážně do podzemí.

Odhadem po roce 2025 by se měli lidé dostat tramvaj z Ečerovy na sídlíště Kamechy. Momentálně projektový tým zpracovává dokumentaci pro územní rozhodnutí. To by mohl získat na konci letošního roku. Poté bude

město žádat o dotaci, která by mohla pokrýt část z odhadovaných dvou miliard, na které by měl projekt vyjít.

Zejména řidiči ocení dobudování velkého městského okruhu (VMO). Na něm pracuje město spolu s Ředitelstvím silnic a dálnic a projekt je rozdělený na více částí stejně jako samotný okruh. Na VMO Žabovřeská se práce posunuly do druhé etapy, jejíž součástí je hloubení a ražba tunelu pro tramvaj a rozšíření silnice tak, aby se tu netvořily kolony aut. Konec je v plánu v srpnu 2024. Součástí etapy je i přesun a rekonstrukce kapličky sv. Antonína Paduánského. Podle návrhu bude komunikace lemována novými protihlukovými stěnami a protipovodňovou zdí.

Další úsek VMO tvoří oblasti Rokytova a Tomkovo náměstí, které by měly vyjít na 2,4 miliardy korun. Začne se letos, práce by měly být hotové do konce roku 2023.

V plném proudu je příprava hromadných parkovišť. Nejbližší realizaci je v tuto chvíli zejména parkoviště na Veveří, kde letos bude dokončena dokumentace pro stavební povolení. Pokračují přípravy dokumentace v nejrůznějších fázích pro parkoviště Akademická, Sportovní, Purkyňova a další. A prověřuje se lokalita u Masarykova onkologického ústavu.

Nelze nezmínit využití telematiky pro kvalitnější řízení dopravy na křižovatkách posílením preference průjezdu vozidel MHD, což zároveň zefektivní osobní dopravu. Zatím pracovníci rekonstruovali 30 světelných signalizačních zařízení (na snímku na

straně 16), umístili několik kamerových dohledů na křižovatkách a vybudovali několik úseků nových tras optických kabelů.

Opomenout nesmíme projekt Europoint – dopravní a technickou infrastrukturu v území dotčeném přestavbou železničního uzlu Brno. V rámci druhého kola architektonické soutěže na nové nádraží nyní čtyři vybrané mezinárodní týmy rozpracovávají návrhy na nádražní budovu i přilehlý prostor do větších podrobností. Jména těchto čtyř finalistů budou odtajněna v létě, kdy porota vybere vítěze.

Předloni se podařilo jeden ze strategických projektů dokončit. Cestující nyní díky tomu mohou využívat novou trolejbusovou trať z dřívější smyčky Novolíšeňská na Jírovu.

Pracuje se v podzemí i na povrchu, v centru i v Komárově

Na Žlutém kopci se pod zemí ukrývají unikátní historické vodojemy. Město se rozhodlo je postupně otevřít Brňanům i turistům, proto je potřeba vybudovat k nim přístupy. Nyní architekti zpracovávají dokumentaci pro stavební povolení. Veřejnosti se zpřístupní také park nad vodojemy. V létě příštího roku by se měli lidé dostat do prvních dvou cihlových vodojemů, následně do betonového včetně strážního domku.

Pod zemí se také mění parovody za horkovody. Letos Teplárny Brno chystají přestavbu v oblastech ulic Bratislavská, Soudní, dále Rybářská, Křížkovského a v areálu společnosti Veletrhy Brno. →

Základy nové čtvrti Trnitá začnou vznikat souběžně s novým hlavním nádražím. První domy vyrostou kolem plánovaného bulváru (viz vizualizace výše) a v blízkosti ulice Opuštěné zhruba do pěti let.

Strategické projekty myslí i na bydlení. V současné době se zpracovává projektová dokumentace bytové výstavby na Kamenném vrchu. Letos chce Brno získat územní rozhodnutí a v roce 2023 zahájit výstavbu nájemních bytů pro seniory a družstevních bytů pro mladé rodiny.

Ve spolupráci s Teplárnami Brno je na letošek plánována rekonstrukce Mendlova náměstí. Teplárny zde opraví parní potrubí, na to na podzim naváže město s revitalizací náměstí. Funkční úpravy na povrchu dají vzniknout novému veřejnému prostoru, aniž by ohrozily definitivní proměnu v budoucnu.

Milovníci hudby se už těší na Janáčkovu kulturní centrum. S jeho stavbou by se mělo začít příští rok. Nyní se bude hledat zhotovitel a pracuje se na dokumentaci. Nově vznikl unikátní akustický model v měřítku 1 : 10, propracovaný do nejmenšího detailu. Zahrnuje i 1 200 figurek imitujících návštěvníky, dále sedadla včetně polstrování, materiál obložení sálu atd. Model bude osazený vysílači a snímači zvuku, vzduchotěsně uzavřený a naplněný dusíkem, jelikož se v něm zvuk šíří desetkrát pomaleji než ve vzduchu. Na základě měření se pak ověří vypočtená data a případně se změní tvary akustických obkladů, materiál obložení a podobně.

Zatím nepravomocné územní rozhodnutí má projekt Kreativního centra Brno v prostorech bývalé káznice na Bratislavské. „Nyní probíhá 3D vizualizace objektu a mapování historických nápisů na dveřích a zdech. Byly také vyčleněny prostory pro tzv. místo paměti, o jehož spravování má zájem kromě jiných institucí i Moravské zemské muzeum. Na jaře pokračuje i streamovací studio Káznice LIVE! připravené sdružením Tripitaka,“ přiblížila projektová manažerka Tereza Chrástová.

Další projekty se týkají životního prostředí. Revitalizace toku Staré Ponávky je rozdělena do několika etap, nejviditelnější jsou nyní práce u soutoku se Svratkou. Do konce roku zbývá dělníkům stabilizovat dno, opevnit patu koryta, upravit prudké části břehů proti erozi svahu a nakonec na březích vysít travu. Připravuje se také centrum pro materiálové využívání odpadů. Bylo vydáno stavební povolení, zahájeno výběrové řízení na dodavatele stavby a technologie. Začít s realizací by se mělo letos v červnu.

A stavební povolení získala revitalizace Holáseckých jezer. Momentálně se řeší financování projektu a možnosti dotace vzhledem ke změnám jeho plánovaného rozpočtu.

Novinky pro fotbalisty, plavce i cyklisty

Největší ze sportovních projektů je jednoznačně multifunkční hala v areálu výstaviště. V květnu začne demolice v západní oblasti veletržního areálu, výstavba by pak měla odstartovat příští rok. S dokončením se počítá v roce 2024.

Tréninková hala míčových sportů při Vodově ulici by měla mít v červenci vydáno stavební povolení. Do poloviny roku 2022 by měl získat územní rozhodnutí velodrom v Komárově. Samostatně se pracuje na projektu protipovodňové ochrany, parkoviště u baseballového stadionu a dopravního napojení, které zahrnuje úpravy křižovatek při ulici Hněvkovského.

Pokračuje také výběrové řízení na zhotovitele 25metrového bazénu za Lužánkami, který by měl být hotový příští rok. Na nový sportovně-rekreační areál se mohou Brňané těšit v Pisárkách. „Je ve fázi zpracování společné dokumentace pro územní rozhodnutí a stavební povolení. Výstavba by mohla začít v polovině roku 2022,“ uvedl projektový manažer Tomáš Fiala. V Pisárkách má vzniknout také vodácký kanál, nyní probíhá aktualizace studie proveditelnosti.

Vedle těchto strategických projektů podporuje město i další sportovní aktivity. Například díky participativnímu rozpočtu Dáme na vás se v dubnu otevřela nová krytá sportovní hala v Řečkovcích, kterou využijí fotbalisté, futsalisté, florbalisté nebo třeba házenkáři.

Anna Dudková | foto na straně 16: Zdeněk Kolařík,
19: Marie Schmerková, vizualizace: KAM Brno

Strategických projektů města Brna je nyní 39. Kromě zmíněných sem patří ještě areál sociálních služeb a bydlení Kociánka, atletická hala v kampusu, protipovodňová opatření, odpadové hospodářství, nová čtvrť Trnitá, sociálně-zdravotní komplex Červený kopec, chytrá čtvrť Špitálka, dostavba kanalizace v Brně, znovuzprovoznění tramvajové trati Stránská skála – Líšeň či prodloužení tramvají na Lesnou a trolejbusů do Starého Lískovce. Snímek zachycuje práce na nové tramvajové trati do kampusu.

Nové datové centrum **Technických sítí Brno**

Zamysleli jste se někdy, kudy putují a kde končí všechna data, která město získává od svých občanů a která musí bezpečně uchovávat?

Před více než deseti lety vzniklo v TSB velmi moderní datové centrum. Jeho úkolem bylo nabídnout široce škálovatelný prostor pro ICT technologie statutárního města Brna, jeho společností a organizací. Pod pečlivou správou toto data-centrum dodnes splňuje nejvyšší bezpečnostní a technologické standardy. A snahou provozovatele, společnosti TSB, je rovněž zajistit ekonomický a ekologický provoz.

Co to vlastně takové datacentrum je? Zjednodušeně: obrovská krabice od podlahy až po strop napěchovaná IT technologiemi, servery, diskovými úložišti, směrovači, přepínači, firewally, záložními zdroji a dalšími

bezpečnostními prvky. K nim vede spousta drátů, které tvoří metropolitní síť města Brna a spojují jednotlivé úřady a organizace. Vše je navrženo a zkonstruováno pro nepřetržitě fungování prakticky bez výpadku. Datové centrum je navíc pod stálým technickým a bezpečnostním dohledem dispečinku v režimu 24x7x365.

Připraveny jsou také krizové varianty. „Celkový výpadek je pravděpodobný málo. I s takovou situací je však potřeba počítat, protože málo neznamená totéž, co vůbec. Pro takové případy je třeba mít vypracované scénáře a postupy. A nejjednodušší je to mít celé dvakrát a pokaždé na jiném místě,“ říká generální ředitel TSB Pavel Rouček. Díky mnohaletým zkušenostem v TSB dobře věděli, jak na to. Společnost měla k dispozici také

další vhodné prostory, pro které se hledalo nové využití. V roce 2019 tak odstartovalo budování druhého, záložního, datového centra. Významnou finanční podporu získaly TSB ze strukturálních fondů EU, z operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost (OP PIK). Dnes už je hotovo. Datové centrum se postupně plní technologiemi. Město Brno získá druhou, bezpečnou, geograficky oddělenou záložní lokalitu pro významnou část svých IT technologií. Riziko výpadku nikdy nebude rovno nule, ale bude zase o pořádný kus nižší.

Technické síť Brno se zároveň snaží neustále zvyšovat odolnost městských dat vůči kybernetickým útokům. Počítačové sítě mnoha organizací jsou „pod palbou“ různých hackerů prakticky neustále, rozdíl je pouze v tom, jestli o tom vědí nebo nikoli. Nelze nezpomenout velký kybernetický útok na brněnskou fakultní nemocnici zhruba před rokem. Zcela nedávno jsme zaznamenali kybernetické útoky na jedno z ministerstev nebo na systémy veřejné správy v Praze, nečerstvější je útok na olomoucký magistrát. Může být ohroženo i město Brno? Může, a také se to děje. Důležité je umět se účinně bránit. Technické síť Brno se na takové obraně městských systémů významně podílí. Už nyní používají pokročilé bezpečnostní technologie a nové datacentrum otevírá další možnosti. „Součástí sekundárního datacentra se stane i moderní provozní a bezpečnostní dohledové centrum, které bude sledovat, analyzovat a vyhodnocovat poten-

ciální nebezpečí v kybernetickém prostoru,“ říká předseda představenstva TSB Michal Marciniszyn.

Skupina VNG v kostce

VNG se sídlí v německém Lipsku, je skupina více než 20 společností, které nabízejí široké spektrum služeb v oblasti dodávek zemního plynu a potřebné infrastruktury a má více než 60 let zkušeností na trhu s energetickými komoditami a souvisejících služeb. VNG disponuje zaměstnanci s vysokou odbornou znalostí ze všech oblastí plynárenství, je předním expertem mezi německými a evropskými společnostmi, a významně se podílí na celém řetězci vytváření hodnot v této oblasti.

Klíčová čísla pro finanční rok 2020

VNG organizuje své obchodní aktivity ve čtyřech základních oblastech plynárenství:

Na základě těchto klíčových kompetencí se VNG stále více zaměřuje i na nové oblasti podnikání, jako je např. "zelený plyn" (plyn vyrobený z obnovitelných zdrojů) a vytváření digitální infrastruktury a to v souladu s vlastní strategií rozvoje "VNG 2030+" a vizí obnovitelnosti "Green. Digital. With Gas".

Skupina VNG působí v České republice prostřednictvím své 100% vlastněné dceřiné společnosti VNG Energie Czech s.r.o., která dodává zemní plyn na velkoobchodní trh v České republice od roku 2008. Našimi zákazníky jsou společnosti z oblasti průmyslové výroby, společnosti zabývající se výrobou a distribucí tepelné energie a společnosti dodávající zemní plyn koncovým zákazníkům.

Klíčovým zákazníkem je pro nás společnost Teplárny Brno, a.s., se kterou spolupracujeme od roku 2020.

Moderní tvář stavebnictví

OHL ŽS

RZ100129/01

GEOtest

Komplexní řešení pro vodu

Environmentální služby

Průzkumy a monitoring znečištění, analýzy rizik kontaminovaných území i průmyslové havárie, ekologické audity, hodnocení vlivů na životní prostředí (EIA), odpadové hospodářství, sanační práce, odstraňování ekologických zátěží, supervizní činnost

GIS a dálkový průzkum Země

Analytický nástroj pro nastavení rozhodovacích procesů v přírodní a kulturní krajině, zpracování územních studií, prostorové analýzy, kombinace mapových podkladů, leteckých a satelitních snímků, tvorba účelových map, návrhy a správa geodatabází, kartografické zpracování dat a jejich prezentace

Hydrogeologie

Návrh optimalizace využití stávajících zdrojů a vyhledání nových zdrojů podzemní vody, návrhy a revize ochranných pásem vodních zdrojů, hydrogeologické posudky, odběry vzorků, monitoring, modelování proudění podzemních vod, měření průtoků povrchových vod

Vodárenství a odpadní vody

Optimalizace vodního a odpadového hospodářství pro podniky a obce, legislativní analýzy, znalecká a expertní činnost, průzkumy, monitoring, Návrhy jímacích studní, vrtů, domovních ČOV, vsakovacích objektů, podzemních nádrží, komplexní nakládání se srážkovými a odpadními vodami v objektech a provozech

Projekce

Zajištění komplexní průzkumné, projekční a inženýrské činnosti při zpracování projektů pro zadržování vody v krajině i intravilánu obcí. Malé vodní nádrže, poldery, úpravy a revitalizace toků, hrazení bystřin a strží, stavby protierozní a protipovodňové ochrany, zelené střechy, návrhy přírodních biotopů, výsadeb, zajištění dendrologických posudků a biologického hodnocení

Hydrochemické laboratoře

Akreditované analýzy a rozborů vod, zemin a odpadů, akreditované vzorkování, zkoušky v terénu, monitoring podzemních vod
www.analytickalaborator.cz

www.geotest.cz

Sochy povzbuzují aktivitu ve veřejném prostoru i v lidské mysli

Miroslav Horníček rád rozmlouval se sochami a napsal o tom knihu „Dobrý den, socho!“. Nechme se jím inspirovat, vydejme se za uměleckými objekty rozestými po Brně a navažme s nimi dialog. Inspiraci můžeme hledat i v knize Radka Horáčka Sochařské Brno 1989–2019 nebo na webu socharske.brno.cz evidujícím díla od 18. století do současnosti. A možná stačí pozorně se dívat kolem sebe: Dobrý den, brněnské sochy!

Markéta Žáková a Kateřina Gardoňová |
fota: Zdeněk Kolařík

Moderní technologie, byznys, věda, výzkum, ale také umělecká díla tvoří ducha areálu Technologického parku v Králově Poli. Na ulici Technické najdeme důstojnou Modlu Čechoangličana a brněnského rodáka Františka Bělského (1921–2000), mimo jiné autora sochařských portrétů čtyř generací britské královské rodiny, který je považován za jednoho z nejvýznamnějších sochařů v britské poválečné historii.

Setkání se soudobým uměním v mnoha podobách slibuje tematická procházka po budovách a prostorách Masarykovy univerzity, na kterou zve Radek Horáček i web socharske.brno.cz. Autory soch, bust, reliéfů, pamětních desek či fontán v majetku univerzity jsou přední čeští i zahraniční umělci převážně 2. poloviny 20. století. Fontánu před Kounicovým palácem, tedy rektorátem MU, navrhl architekt a sochař Zdeněk Makovský.

Toto dílo, které autoři atlasu Větrcelci a volavky, zabývajícího se výtvarným uměním ve veřejném prostoru v Československu za normalizace, nazývají bruselskými trilobity, vzniklo v roce 1969 na Jurkovičově ulici na sídlišti Lesná, kde najdeme nejvíce dekorativních stěn v Brně. Vytvořila ho jedna z našich neznámějších sochařek Sylva Lacinová. Jejími dalšími díly je například sousoší Medvědi na Kraví hoře či plastika Žena po koupeli v parku na náměstí 28. října.

Plastika Dalibora Chatrného Pět segmentů kruhu ozvláštňuje od roku 1982 sídliště ve Starém Lískovci. Jedná se o jeho jedinou monumentální realizaci v architektuře. Kruhy vystupují a následně se noří do terénu, což odkazuje k otázce prostoru a objektu, jíž se autor zabýval. Jeho další práce jsou k vidění v kampusu Masarykovy univerzity, v roce 2009 se zapojil i do bienále Sochy v ulicích. Foto: MMB

Památky musíme chránit. Ale ne konzervovat

Markéta Vaňková
primátorka města Brna, ODS

Milé Brňanky, milí Brňané, stojí tu sice desítky let, ale jsou křehčí, než se zdá. A tak vrcholící diskuse kolem nastavení památkových zón připomíná ze všeho nejvíc tanec mezi vejci.

Nelze přihlížet devastaci, ale také nejde udělat z živoucího města zakonzervovaný skanzen a ztěžovat vlastníkům péči o jejich majetek. Za neutěšenou situací stojí orgány památkové péče, nikoliv město. Už v 80. letech 20. století bylo kvůli administrativním chybám na 2,5 tisíce nemovitostí nesprávně zapsáno do seznamu památek. V Brně jich z celkového počtu máme na 1 400. Vloni Nejvyšší správní soud potvrdil, že již od roku 1988 památkami vůbec nebyly, byť za ně byly považovány. Ohroženy nejsou jen stavby v historickém centru, ale i mnohé architektonické skvosty v městských částech. Napravit to teď chce ministerstvo kultury právě vyhlášením památkových zón.

Existují dvě vyhraněná řešení: vyhlásit na území Brna jednu památkovou zónu s paušálně nastavenou ochranou všech nemovitostí, nebo ustanovit zón několik a v každé z nich památkovou ochranu uzpůsobit konkrétním podmínkám.

Jako nejschůdnější se rýsuje střední cesta: jedna zóna s různým přístupem podle lokalit. Pro vybalancování shody s památkáři a ministerstvem jsme zapojili do jednání architektky i zástupce dotčených městských částí.

Tlačí nás čas, aby město nepřišlo o další z cenných staveb. Ochránit toto kulturní dědictví je naší povinností, vždyť architekturou je Brno proslulé. ■

Osm kilometrů nití a 485 m² látky. Unikátní nafukovací nanostruktura, jejímž předobrazem jsou snímky z elektronových mikroskopů, v dubnu zvala na Dny elektronové mikroskopie, jejímž centrem je Brno už po 70 let. Splasklá se vešla do větší tašky a v péči ji má ředitel brněnské hvězdárny. Ve spojení s modely Země a Měsíce, terralónou a lunalónem, pro ni jistě najde využití.
Foto: Marie Schmerková

Snažíme se vás informovat o dění v Brně nejrozličnějšími způsoby, ale přesto se zdá, že ne vše, co vás zajímá, se k vám také dostane. Ráda bych proto na tomto místě vždy zodpověděla některé z otázek, které mi posíláte nejčastěji.

Co vás zajímá

Bude, nebo nebude policie pokutovat rychlou jízdu v Husovickém tunelu?

Rychlý průjezd Husovickým tunelem policie nebude automaticky pokutovat, i když bude mít data z úsekového měření. Předpisy a značení samozřejmě platí i nadále a v tunelu, kde nehoda může mít fatální následky, je jejich dodržování zásadní. Už dříve jsme ale deklarovali, že „doplňování“ městské pokladny na úkor řidičů nám nepřijde správné. Zaskočilo nás, když si v březnu policie od Ředitelství silnic a dálnic vyžádala přístup k výsledkům měření v Husovickém tunelu, a proto jsem také iniciovala jednání s jejími zástupci. Dohodli jsme se, že policie bude monitorovat situaci

v tunelu, ale údaje se využijí například pro vyhodnocování dopravní zátěže, nastavení světelné signalizace či při plánování objízdek. Od opatření si slibujeme hlavně plynulejší dopravu. Počínající stavební sezona přinese mnohá omezení – pracovat se bude na Tomkově náměstí a Rokytově – a navyšovat dopravní komplikace by byl nesmysl. Minimum nehod v Husovickém tunelu navíc dokazuje, že většina řidičů jezdí bezpečně. ■

Markéta Vaňková

Janáčkovo kulturní centrum: výběr dodavatele začne ještě letos

Tomáš Koláčný
náměstek primátorky, Piráti

Milé Brňáčky, milí Brňáci, naše město od nepaměti bylo a je spojeno s řadou impozantních staveb od architektů světového významu. Ohlédnou-li se však za posledními měsíci, bez nadsázky můžu říct, že se brněnská architektura dala do pohybu – jak v dobrém, tak bohužel i ve špatném slova smyslu.

Počátky brněnského snu o koncertním sále světové úrovně jakožto novém sídle Filharmonie Brno sahají dlouhých 18 let do minulosti, kdy město vypsal mezinárodní architektonickou soutěž na podobu budovy. Soutěž tehdy v konkurenci 76 podaných návrhů vyhrál Ateliér M1 architekti. A právě v těchto měsících už koncertnímu sálu, pro který se léty ujalo označení JKC neboli Janáčkovo kulturní centrum, zbývají jen poslední krůčky do zahájení stavby.

V loňském roce projekt získal stavební povolení a právě v těchto dnech probíhají na brněnském výstavišti pod vedením týmu světového akustika Yasuho Toyoty závěrečná akustická měření modelu sálu v měřítku 1:10. Cílem měření je ověřit, jestli vypočtený tvar sálu poskytuje prvotřídní akustické podání zvuku na všech místech v hledišti.

Vy se ale určitě ptáte, kdy začne stavba. Nebojte se, neklamte vás. Díky finanční podpoře státu a kraje po odevzdání kompletní dokumentace ještě letos zahájíme výběr dodavatele stavby.

Za neméně významný počín pro Brno považuji dále například záchranu

V Arnoldově vile by mělo po rekonstrukci vzniknout Centrum dialogu. Její záchrana přijde zhruba na 120 milionů korun, získaná dotace pokryje asi třetinu. Nad rámec projektu chce Muzeum města Brna revitalizovat také zahradu kolem vily.
Foto: Zdeněk Kolařík

Arnoldovy vily, která svojí zahradou sousedí s pokladem UNESCO – vilou Tugendhat.

Budova ze 60. let 19. století, nesoucí jméno německého stavitele Josefa Arnolda, poslední roky chátrala a je v opravdu špatném stavu. Díky finanční podpoře 36 milionů z Fondů EHP a Norska, kterou se podařilo získat Muzeu města Brna, se tak ani těžká pandemická doba nestane vile osudnou. Vedle opravy Arnoldovy vily samotné je naším cílem také propojení její zahrady se zahradami vil Tugendhat a Löw-Beer, což umožní společnou prohlídkovou trasu všech tří architektonických skvostů.

Do třetice všeho dobrého stojí za zmínku ještě zahájení postupné památkové obnovy fasády Mahenova divadla, které sice není zdaleka v tak špatném stavu jako Arnoldova vila, ale zub času na něm stihl zanechat také výrazné šrámy, a péči si proto více než zaslouží.

Naděje pro téměř 1 400 „nepamátek“

Jak jsem však naznačil v úvodu, brněnská architektura se bohužel dala do pohybu i směrem, ze kterého jsem opravdu nešťastný. Impulsem k tomu bylo rozhodnutí

Nejvyššího správního soudu, které na základě administrativní chyby z 80. let zrušilo památkovou ochranu u 1 400 brněnských objektů, z nichž mnohé mají skutečně nevyčíslitelnou historickou hodnotu.

Ptáte se, proč je to takový problém? Ztráta památkové ochrany totiž znamená, že vlastníkům takřka nic nebrání provést na vlastních budovách zásahy, které mohou nenávratně poškodit nezaměnitelný historický charakter brněnských ulic.

Alespoň částečným řešením, které podporuji, je návrh městské památkové zóny, který byl začátkem roku doručen na ministerstvo kultury. Pokud ministerstvo návrhu vyhoví a památkovou zónu stanoví, získá většina ze zmíněných 1 400 „nepamátek“ zpět ochranu historických fasád. Doufám i věřím, že Brno přes všechny komplikace zůstane tak krásné město, jaké dnes je. ■

Poprvé nové byty pro rodiče samoživitele

Jiří Oliva
náměstek primátorky, ČSSD

Když jsme zveřejňovali nabídky startovacích bytů pro mladé rodiny, často mně psaly matky samoživitelky, jestli by se mohly do losování také přihlásit. To nebylo možné, protože startovací byty jsou určeny pro rodiny, tedy dvě dospělé osoby.

Často mně také tyto matky popisovaly své těžké životní situace. Proto jsem navrhl úplně novou kategorii bytů, a to právě pro osamělé rodiče pečující o děti, protože jsem přesvědčený, že mnoho z nich to skutečně má velmi těžké a děti důstojné bydlení potřebují snad ještě víc než dospělí.

Březenové zastupitelstvo schválilo kritéria, která budou muset uchazeči a uchazečky splnit. Podrobně jsou k dispozici na novém informačním webu www.bydleni.brno.cz.

Koncept samoživitelských bytů je inspirován úspěšným programem startovacích bytů. Tedy nepůjde o trvalé bydlení, ale o rychlou bytovou první pomoc v nouzi, aby tito lidé získali čas na obstarání trvalého bydlení.

Nájemní smlouvy tak budou stejně jako u startovacích bytů na dobu určitou tří let s možností prodloužení o další dva roky. Zájemci se budou losovat ve veřejném transparentním losování stejně jako u startovacích bytů.

Až do 20. května mohou žadatelky nebo žadatelé podávat přihlášky na jednotlivé byty zařazené do tohoto programu. Prvních z nich jsou v kompletně zrekonstruované bývalé celnici na Křenové 78 (kde bude nájemné 90 Kč/m²), další v opraveném domě na Vlhké 22 (za nájemné 60 Kč/m²). Nájemníci se v nich mohou těšit na krásné byty zářící novotou. ■

Náhrobek jako poděkování autorovi státní vlajky

Jiří Mihola
zastupitel, KDU-ČSL

S málokterým symbolem se setkáváme tak často jako s českou státní vlajkou, která je pokračovatelkou dřívější československé státní vlajky. Jejího tvůrce však mnoho lidí bohužel vůbec nezná.

Zřejmě i proto, že toto důležité autorství nebylo dlouhá léta jasné, dokonce byl jako tvůrce tohoto národního pokladu oslavován někdo jiný.

Jméno Jaroslava Kursy se častěji připomínalo minulý rok, kdy koncem března uplynulo 100 let ode dne, kdy Revoluční národní shromáždění uzákonilo podobu československé (dnešní české) státní vlajky.

Kursa se narodil v Blovicích na Plzeňsku, žil a pracoval především v Praze. Jako úředník a archivář na Pražském hradě pracovníčně jezdil do moravské metropole, v letech 1925–1935 tu žil.

Jaroslav Kursa zemřel v Praze, ale jeho urnu převezla manželka do Brna. Jeho hrob (hrobové místo č. 93–99) byl sice od roku 2008 zařazen mezi čestné hroby, ovšem jeho stav tomuto statusu ani zdaleka neodpovídal.

Jako historik a brněnský zastupitel jsem na upozornění Kursových příbuzných považoval za nutné, aby se zanedbaný hrob dostal do důstojného stavu a autorovi naší státní vlajky byla tímto vzdána pocta a poděkování novým náhrobkem.

Žulový náhrobek s reliéfem české vlajky a pamětní deskou je dílem Miroslava Vochty a jeho dílny a je velmi vkusným poděkováním jinak tichému úředníkovi a významnému českému vexilologovi. Nový náhrobek bude slavnostně instalován koncem května. ■

Na Kraví hoře letos více komfortu, za rok nový wellness

Robert Kerndl
náměstek primátorky, ODS

Až se léto zeptá, co se dělalo v zimě, na koupališti Kraví hora to bude patrné na první pohled.

Pod tribunou letního plaveckého bazénu bude na návštěvníky čekat dvanáct venkovních hygienických kabin s umyvadlem, sprchou a toaletou, rozšířená hygienická zázemí pro větší komfort doplní 42 úložných skříněk. Na všem se již několik měsíců pracuje, aby bylo hotovo počátkem května. (A doufáme, že nejen počasí, ale i vývoj pandemie umožní brány koupaliště otevřít.) Proměna zdejšího sportovního a rekreačního areálu tím ale nekončí. Architektonické řešení v pořadí třetí etapy jeho rekonstrukce kromě obnovení technicko-funkčního stavu provozní budovy ze 70. let minulého století (od statiky přes hydroizolaci až po novou zelenou střechu) počítá také s úpravami jejích vnitřních dispozic. Ty jsou totiž podmínkou pro vznik wellness centra pro veřejnost. Promyšlené rozvržení umožní vybudování samostatných zón pro saunu a páru, chybět nebudou sprchy a odpočívárny. Vířivky a ochlazovací bazénky budou zapuštěny do podlahy prvního nadzemního podlaží. Přibudou masážní lůžka. Kanceláře správy areálu se přesunou do jednopodlažní dostavby, kde budou k dispozici i další šatní a převlékací kabiny.

Kompletně by měla být přestavba dokončena v polovině příštího roku. Stavební práce přitom zásadně neomezí ani chod koupaliště, ani provoz krytého bazénu. A celý areál konečně dostane podobu odpovídající oblíbě, s níž sem Brňané míří za odpočinkem, relaxací i sportovním vyžitím. ■

Po městě Brně z obývacího pokoje

Ondřej Kotas
zastupitel, Piráti

I přesto, že jsou pracovníci oddělení geografického informačního systému opravdu geograficky odděleni (kvůli home office), zařídili pro občany města Brna několik nových a pár aktualizovaných mapových aplikací, které si můžete prohlédnout na stránkách gis.brno.cz.

Jednou z velkých aplikací, kterou oddělení GIS nedávno představilo, je 3D model budov. Na několika vybraných územích byly zpracovány prostorové modely budov obsahující pečlivě vymodelované komíny, římsy, výtahové šachty či jiné prvky. Zbývá území se budou zpracovávat letos a v příštích letech, proto jsou tato místa doplněna krabicovým modelem budov a celé město je umístěno na aktuální mapu reliéfu z roku 2019.

Znovu v provozu je taktéž mapa Brněnské hřbitovy, která prošla velkou aktualizací základních datových vrstev. Máte tak opět možnost využít tuto aplikaci k vyhledání místa posledního odpočinku zemřelých, volných hrobových míst, volných ploch k pronájmu a podobných informací.

Nová aplikace Kam vyrazit představuje výběr map obsahujících místa s krásnou přírodou a zajímavou kulturní a historickou hodnotou v Brně a okolí.

Několik názorných map vytvořilo oddělení GIS také pro nový web bydleni.brno.cz, kde si můžete přečíst o možnostech obecního bydlení v Brně, ale také si prohlédnout jednotlivé lokality, ve kterých se byty nachází. Všechny tyto mapové vrstvy zároveň poskytujeme na portálu data.brno.cz ve formátech umožňujících studentům či projektantům s nimi dále pracovat. ■

Echo z opozičních lavic

Ivan Fencl
zastupitel, SPD

Mrzutá doba, ten čas covidový, vidíte! Pandemie covid-19 se rozeběhla především v rozvinutých zemích, kupodivu ne v Africe. Orgány EU mají opožděné reakce na vývoj situace, bohužel naše vláda se chová poslední rok také chaoticky, jako by neměla dostatek relevantních dat.

SPD jasně říká, že tzv. lockdowny nejsou řešením. V době digitální je možné se zaměřit se zdravotní péčí na okrsky s vyšším výskytem covidu nebo varovat před cestami do těchto míst.

Digitalizace ve státní správě je vinou covid-19 ale zřejmě grogy. Výsměchem slušným a pracovitým občanům byl vládní zákaz návštěv sousedních okresů, ale cestovat např. na Zanzibar nebo na Kanárské ostrovy nebyl problém! Tomuto chaosu a nepřiměřenému odebírání svobody našim občanům v režimu tzv. nouzového stavu říká SPD důrazně NE!

Když se před pár týdny hlasovalo ve Sněmovně o přijetí „pandemického zákona“, ukázalo se, že proti jsou jen poslanci SPD. Tento nový zákon je totiž pouze jinak pojmenovaný nouzový stav. Ukazuje se, že SPD je tak jedinou skutečnou opozicí ve Sněmovně.

Podobně je tomu i v Zastupitelstvu města Brna. Koaliční zastupitelé ODS, Piráti, KDU-ČSL a ČSSD jako na běžícím pásu schvalují vydržení a prodeje městských pozemků, prodeje obecních bytů a např. vysoké dotace na kulturní akce, které se ale nekonají. To většinou za souhlasu zastupitelů z dnes už rozpadlého klubu ANO 2011. SPD předkládá nejvíce připomínky.

Skutečnou opozicí v zastupitelstvu jsou tak pouze zastupitelé hnutí Svoboda a přímá demokracie. Kopeme tam za vás! ■

Podvodníka s obecním bydlením jsme chytili při činu

David Aleš
zastupitel, Nezávislí zastupitelé pro Brno

Lidská drzost mě nepřestává fascinovat. Zvláště v případech, kdy souvisí s obecním majetkem. Jako místostarosta Brna-severu, který má na starosti bytové hospodářství, se přitom poměrně často setkávám s chováním, nad kterým mi zůstává rozum stát. Nedávny případ ale všechno předčil.

Na velkém realitním portálu jsme narazili na inzerát, který zájemcům nabízel pronájem obecního bytu v majetku Brna-severu!

Že se nejedná o omyl, nám potvrdil i jeden zájemce o daný pronájem, který se přišel zeptat na odbor bydlení, jak to s nabízeným bytem doopravdy je. Poskytl nám také obrazový záznam z prohlídky a návrh nájemní smlouvy. O všem jsme proto informovali policii a předali jí veškeré podklady.

Jak jsme zjistili, šlo o byt pronajatý jedné starší paní, která je dlouhodobě hospitalizovaná. Byt se snažil pronajmout její syn. Dobře přitom věděl, že nemovitost patří městské části a její další pronájem je nelegální.

Jeho drzost šla dokonce tak daleko, že ve stejné době požádal u tohoto bytu o přistoupení k podnájmu pro svého syna, tedy vnuka naší nájemnice. Přestože v něm zjevně bydlet neplánoval.

Zarážející je ještě jedna věc. Realitní kanceláři, která nabídla byt k pronájmu, nijak neřekla, že je obecní. V nájemní smlouvě, kterou připravila, je dokonce podmínka, že se nový podnájemník nesmí na adrese přihlásit k trvalému pobytu. Jinak by totiž vše „prasklo“...

Podobných případů jsme přitom v poslední době odhalili víc. A slibuji, že v tom budeme pokračovat. ■

Co si myslí Brňané?

V dubnu byly po Brně rozmístěny hnědé popelnice na bioodpad. Využijete je? Nebo máte kompostér? Anebo bioodpad netřídíte vůbec a nemáte v plánu s tím začít?

Chcete se také zapojit do anket v Brněnském metropolitánu? Sledujte Facebook, Twitter či Instagram BRNOMycity, diskutujte a dejte nám vědět, co si myslíte. Zajímá nás to!

@brnomycity

baru.cupcakeova
@

Bude prosím dostupná mapa přesného umístění popelnic?

Odpověď redakce: Ano, mapu všech barevných kontejnerů a sběrných středisek odpadu najdete na www.sako.cz.

Alexandr Kašpar
f

Určitě využiji, už nemusím nosit bioodpad do sběrného dvora, ale do popelnice, kterou mám blíž a je otevřená 24/7! 😊

kacatk0
@

Je to super zpráva 🍵 Určitě začneme třídit! ♥ Patří prosím do této popelnice i čajové sáčky?

Odpověď redakce: V malém množství je kompostovat lze, ale je lepší odtrhnout papírovou visačku. Pokud máte spotřebu větší, dávejte je spíše do komunálu – ten se v Brně energeticky využije. Sypaný čaj do bioodpadu patří určitě.

Pavla Rychtářová
t

Paráda! Moje žížaly všechny naše slupky nezvládají sežrat a hnědou popelnicí máme ode dneška kousek od domu, takže zbytky půjdou tam. Jediné, čeho se obávám, jsou letní vedra a popelnice na přímém slunci.

i.n.g.u.g.u.n.a
@

Kam půjde bioodpad?

Odpověď redakce: Do Centrální kompostárny Brno v Černovicích.

jan.chytry
@

Budete vývoz zlepšovat, když frekvence vývozu / kapacita popelnic nebude stačit?

Odpověď redakce: Do konce roku je v plánu situaci sledovat a pak případně vyhodnotit úpravy na rok další.

pakvitko
@

Hurá hurá! ♥ Na to jsem se vážně těšila, moc děkuju! 🙌 Uvažuje se alespoň výhledově i o nádobách na kovy/použité oleje?

Odpověď redakce: Použitý olej můžete dát (například v uzavřené plastové lahvi) do popelnice na komunál, ve spalovně se energeticky využije. A co se týče kovů, pokud mluvíme o malém množství typu plechovka od rybiček, můžete ji klidně vyhodit taky do komunálu. Po spálení vytahují magnety ze škváry železné a neželezné kovy. Jen železa se loni takhle do oběhu vrátilo na 4 000 tun.

Ivana Tošovská
f

Vítám každý nápad, jehož cílem je hospodaření s bioodpadem. Máme kompostér, jsme nadšeni z jeho produktů již mnoho let, prospívají našim zahrádkám. Ale nemá každý možnost jako my! Takže v Brně, konečně!

Tomáš Vašek
t

Je to jistě správný a chvályhodný krok, ale mám tleskat, když přichází se zpožděním více než 20 let? Pocházím z UH a tam byly hnědé popelnice vůbec první na třídění. Plast a papír se přidaly později. Přesto o mnoho let dříve než v Brně. Zajímavý paradox, co myslíte?

Co dovedlo botanika Kamela z Brna až na Filipíny?

Kamelie, něžné květiny původem z Asie. Jak však souvisí s brněnským botanikem a farmaceutem ze 17. století? Tato čeleď čajovníku dostala jméno po jezuitském misionáři Georgu Josefu Kamelovi, který působil na Luzonu – největším ostrově Filipín.

Brněnský mistr postřihač Andres Kamel přivítal 21. dubna 1661 do rodiny třetího potomka. Syn Georg Josef měl pokračovat v otcově řemeslu. Avšak chlapcova inteligence, zvědavost a vliv babičky Paškové, bylinkářky z nedalekých Obřan, postrčily jeho životní dráhu až na druhý konec světa.

Vzdělání získal na jezuitském gymnáziu a brzy se stal pomocníkem apatykářského mistra frátera Wolfganga Nauppa. Při studiu pobýval v klášteře odříznutý od rodiny. Jedno setkání se ukázalo pro jeho další život fatálním. Samuel Fritz, jezuita a vzdálený bratranec, ho jako první seznámil s možností misionářských výprav.

Po dokončení koleje vstoupil Georg Josef Kamel do jezuitského řádu a pokračoval v lékárenském studiu. Už jako právoplatný člen Tovaryšstva Ježíšova přijal místo pomocníka lékárníka v Jindřichově Hradci a později vedl lékárnu v Českém Krumlově.

V roce 1687 bylo mladému řeholníkovi 26 let a cesta do daleké Manily začala. Organizace jezuitských misí byla přesná a velmi promyšlená. Na cesty se vybírali vždy jen naprostí

odborníci, kteří podporovali fungování řádu a rozmach křesťanství. Fráter Georg Josef se vydal do janovského přístavu, odkud cesta pokračovala do Seville. Tam rok studoval španělštinu. Celá oblast Nového Španělska – od Střední Ameriky po jihovýchodní Asii – mluvíla touto řečí.

Plavba na Filipíny přes Mexiko trvala téměř rok. Jedinou zastávkou byl přístav Veracruz, po přistání museli zvládnout namáhavou cestu na mulách přes pevninskou část Mexika do Acapulca. Následující plavba Tichým oceánem do Asie trvala osm měsíců. 15. července 1689 dopluly lodi do Manily, hlavního města Filipín. Apotéka v manilském jezuitském klášteře Misericordia (Milosrdenství) byla vybavena hůře než lékárny v Evropě. Kamelovi tedy trvalo nějakou dobu, než ji upravil a vybavil podle svých potřeb. Zároveň začal léčit v tamní klášterní nemocnici.

V průběhu let se naučil řeči místního kmene, tagalštině, což mu usnadňovalo dorozumívání při výpravách do divočiny, které často podnikal ve snaze poznat a využít místní květeny při léčení. Věnoval se pečlivému popisu filipínské flóry a své poznatky, kresby i herbář zasílal kolegům do Londýna, kde byly jeho výsledky publikovány.

Popsal mimo jiné druh liány kulčiba, ze které se získává jedovatý alkaloid strychnin. Ve svém díle se věnoval i jednomu z druhů kamélie a jako první nakreslil zakořenění odděleného listu rostliny – listový řízek. Celé Kamelovo dílo opatruje archiv britské Královské společnosti. Georg Josef Kamel zemřel 2. května 1706 v Manile na průjmové onemocnění.

A co ty kamélie?

Carl von Linné, švédský přírodovědec, lékař a zakladatel botanického i zoologického systematického třídění, si práce Georga Josefa Kamela vážil natolik, že podle něj pojmenoval keř z čeledi čajovníkovitých *Camellia japonica*. Kamélie si pro jejich křehkou krásu oblíbila šlechta, protože kvetou v zimě, často tak zdobily plesy. U nás kamélie najdeme třeba na zámku v Lysicích, kde si je můžete prohlédnout kvetoucí ve sklenících každou zimu (na snímku).

Zdeňka Obalilová | foto: archiv státního zámku Lysice
(www.zamek-lystice.cz)

Kamelovo dílo se zachovalo díky britským vědcům, členům Královské společnosti, lékárníkovi Jamesi Petiverovi a přírodovědci Johnu Rayovi, v jehož díle *Historia Plantarum* byly otištěny Kamelovy popisy filipínských křovin, bylin a keřů. Dále bylo jeho dílo publikováno v *Philosophical Transactions of the Royal Society* – prvním vědeckém časopise na světě.

Hrát s Gustavem Bromem byla radost. Vlával do nás zvláštní energii

„Mějte se švárně!“ je oblíbený pozdrav trombonisty, skladatele, aranžéra a pedagoga Mojmíra Bártka, který podstatnou část své profesionální kariéry prožil s Orchestrem Gustava Broma. Stále švarný čerstvý devětasedmdesátník na svého kapelníka a přítele vzpomíná s úctou a láskou a spolu s mnoha jeho příznivci se chystá v květnu oslavit sté výročí jeho narození.

S Orchestrem Gustava Broma jste strávil téměř půl života, co vám z tohoto období nejvíc zůstalo v paměti?

Vyrůstal jsem ve Vsetíně a po absolvování zdejšího gymnázia se mi podařilo dostat na brněnskou konzervatoř, kde jsem se věnoval hře na tahový trombon. Měli jsme tam orchestr mladých, hrávali jsme v Pionýrském domě a také jsme se účastnili soutěží, kde v porotě seděli hudebníci od Broma – Hnilička, Audes, Petr. Seznámili jsme se s nimi a mohli jsme pak s nimi i chodit hrát. A mně se nakonec splnil životní sen – v roce 1967 mi do Karlových Varů, kde jsem vystupoval s orchestrem Mirko Foreta, volala moje paní, že Gustav Brom chce, abych odjel s jeho orchestrem do tehdejšího Západního Německa. Ve Varech jsem okamžitě sedl na letadlo, přiletěl do Brna a pak hned vyrazil s Bromem a ostatními kluky autobusem do Saarbrückenu. Tam jsem měl před početným publikem, které tvořili převážně američtí vojáci, hrát sólo a přepadla mě taková tréma, že jsem ani nechtěl vyjít na pódium. Pan Audes mě praštil do zad a pošeptal mi: Nikdy se nesmíš podělat. Vtrhl jsem tedy na scénu, zahrál a sklídlí potlesk. Tak jsem se uvedl a od té doby už jsem jezdil pořád. To je nezapomenutelná chvíle i s tím důležitým Audesovým poučením.

Jak došlo k tomu, že jste se postupně stal jednou z opor orchestru, a to nejen jako hráč na trombon, ale také jako autor a aranžér?

Psaní pro orchestr se nabízelo. Když jsem býval na zájezdech na pokoji s Josefem

Audesem a Jaromírem Hniličkou, viděl jsem je komponovat a říkal jsem si, že bych mohl zkusit u Broma prosadit i svoje skladby, komponoval jsem totiž už jako student ve Vsetíně. Brom mě podpořil, a dokonce z toho měl radost. Natáčeli jsme pravidelně v rozhlase, a tak jsme museli psát. A pan Brom třeba zavolal večer, že ráno musím donést skladbu. Byl jsem štěstím bez sebe. Přinesl jsem to, rozdal jsem noty a pak už to pokračovalo ve velkém. Hráli jsme ty moje skladby i na festivalech v cizině a natočili je na desky. Pak jsem i aranžoval a psal písničky, které zpívali Milan Černožouz, Helena Vondráčková, Jiří Korn. A v nahrávacím studiu na dnešní Kounicově jsme spolupracovali se špičkovými zahraničními hudebníky, jako byl třeba trumpetista Maynard Ferguson, které pan Brom dostal přes Pragokonzert do Brna. Zahrál jsem si pak s nimi jako sólista a byly to nejlepší zážitky v mém životě.

Už jako renomovaný člen orchestru jste ještě vystudoval kompozici na JAMU. Co vás k tomu vedlo?

Jednou jsem se rozčílil a řekl jsem si, že se v tom psaní musím zdokonalit. Díky přímluvě pana Broma, protože jazzmana na škole pro skladatele vážné hudby zpočátku nechtěli, jsem se dostal na dálkové studium kompozice na JAMU. Byl tam přísný režim, a kdo nechodil na přednášky, toho vyhodili. Když jsme třeba hráli ve Varšavě, musel jsem se přes noc dostat do Brna, abych ráno mohl sedět na politické přednášce. Byl jsem tam asi jediný žák z populární, jazzové oblasti hudby. Dnes už tam mají celé jazzové oddělení.

Den Gustava Broma

Akce se uskuteční ke 100. výročí narození Gustava Broma 22. května. V 11 hodin na palouku U Buku u lavičky Jaromíra Hniličky při pietním aktu zazní slavnostní fanfára Mojmíra Bártka a bude zasazen cedr Gustava Broma. Ve 14 hodin bude v Křížové chodbě na Nové radnici slavnostní vernisáž s komentovanou prohlídkou zahájena výstava Gustav Brom – život a doba. Koncert s příznačným názvem Dobrý den, nejlepší kapelníku!, kde budou od 16 hodin na nádvoří Nové radnice Gustavu Bromovi hrát, zpívat a vzpomínat na něj jeho souputníci a přátelé, celý jubilejní den uzavře.

Mojmír Bártek

Narodil se 26. dubna 1942 ve Zlíně. Vyrůstal ve Vsetíně a jako dítě se věnoval hře na klavír a akordeon, později přešel k trombonu. V roce 1959 byl přijat na brněnskou konzervatoř a ve městě už zůstal natrvalo. Poté co v roce 1967 konzervatoř absolvoval, nastoupil do Orchestru Gustava Broma. V letech 1975–1980 vystudoval kompozici na JAMU. Je autorem přibližně dvou set skladeb z oblasti jazzu a populární hudby, věnuje se však i vážné hudbě. Působí také jako pedagog a vedoucí Big bandu Konzervatoře Brno a vede vlastní studentský orchestr The Young Pekáč.

K jubileu Gustava Broma jste složil fanfáru Pro nejlepšího kapelníka. Kde by měla zaznít?

V současné situaci nevím, kde a kdy to bude možné. Ale na 22. května, tedy na jeho narozeniny, se připravuje Den Gustava Broma a tam by se u lavičky Jaromíra Hniličky měla hrát moje fanfára a pak bychom měli na nádvoří Nové radnice koncertovat a vzpomínat. A také natáčíme cédéčko, kde budu mít skladbu.

Co z Gustava Broma dělalo nejlepšího kapelníka?

S ním prostě byla radost hrát. On ten swing cítil a měl specifický způsob dirigování. Měl svůj postoj, svoje gesta a do nás to vlévalo zvláštní energii, hráli jsme přesněji, dynamičtěji, zkrátka podle jeho rukou. Koncerty si taky sám uváděl, měl, jak my říkáme, „betělný brněnský řečí“ a vždycky sólistu i nějak vtipně uvedl. A vážil si toho, jak kdo hraje, vážil si našeho umění.

Nedávno jste oslavil 79. narozeniny, ale trombon jste ještě neodložil, věnujete se mladým hudebníkům na konzervatoři,

hrajete s mladými lidmi v kapele. Jaký vztah mají k jazzu a swingu?

Je to ohromně pěkný vztah. V naší kapele The Young Pekáč, kterou tvoří studenti – budoucí lékaři, inženýři, sociologové a podobně, se učíme hrát stylově, ale současně s moderním jazzovým, swingovým výrazem. Někteří když přijdou, moc toho ještě neumí, ale nakonec zahrají bravurně sólo. Už se těším, až si zase zaswingujeme, protože naposledy jsme se ve zkušebně, kterou máme u nás v domě, sešli v září. A ty schopnosti se rychle ztrácí. Já se snažím cvičit denně aspoň půl hodiny.

Čím se ještě udržujete v dobré fyzické i psychické kondici?

Já 57 roků žiji ve šťastném manželství. Moje žena se mnou celý život jezdí a podporuje mě. A dokonce si s panem Bromem, kterému jsem já vždy z úcty vykal, tykala. Když je příležitost, jdu hrát s jinými orchestry. Vždycky se někam vetřu, abych pořád hrál, protože mám pocit, že není možné toho jen tak nechat.

Markéta Žáková | foto: Zdeněk Kolařík

Divadelní svět Brno zkoumá a ohmatává novou perspektivu

Ani 12. ročník festivalu Divadelní svět Brno se ještě nemůže konat za normálních, „předcovidových“ podmínek. Jeho organizátoři z Národního divadla Brno však tuto nezvyklou situaci přijali jako výzvu, aby se na svět – nejen ten divadelní – podívali z „nové perspektivy“, což je téma letošní přehlídky. Na týden od 20. do 25. května se připravuje několik verzí programu, včetně například telemostů do zahraničí. Více informací lze získat na webu www.divadelnisvet.cz.

(mak)

Knižní manuál umožňuje lépe číst a vnímat architekturu

Nedávná rekonstrukce přitáhla pozornost k ústřednímu autobusovému nádraží na Zvoňarce. Kdo se chce o této ikoně socialistického brutalismu, dalších stavbách předlistopadového Brna, jejich autorech nebo dobové „urbanistické filozofii“ dozvědět víc, může sáhnout po knize BAM Průvodce architekturou 1946–1989. Její editorky Lucie Valdhansová a Petra Hlaváčková tak opět rozšířily projekt Brněnského architektonického manuálu (BAM), tedy volně přístupné internetové databáze brněnské architektury od roku 1918 do roku 1989, doplněné o mapy, tematické stezky a knižní průvodce. Iniciátorem a tvůrcem už deset let úspěšně fungujícího projektu je Dům umění města Brna. Více na bam.brno.cz.

(mak) | foto: DUMB

Co skrývá zkratka DIY, odhalí výstava v Jurkovičově vile

Mladí designéři původem z Brna a letošní nositelé hlavní ceny Czech Grand Design Eduard Herrmann a Matěj Coufal se mimo jiné inspiroují uvažováním architekta Dušana Jurkoviče o tvaru, dekoru a funkčnosti věcí.

Proto jim Moravská galerie nabídla pro jejich výstavu ideální prostor – Jurkovičovu vilu. Od 28. května do 1. dubna 2022 tady představí své návrhy a výrobky denní potřeby vytvořené v duchu DIY, tedy Do It Yourself neboli vyrob si sám. Zkratku lze také číst jako Design In You, což evokuje nadcházející otevření Uměleckoprůmyslového muzea jako meky designu.

(mak) | foto: Eva Slunečková

BuranTeatr chystá na květen dvě divadelní premiéry

Po dlouhé pandemické pauze nabídne BuranTeatr dvě nová představení. Zda se první – Eight Cups and the Devil, dílo na pomezí divadla, tance a soudobé hudby – odehraje 20. května tradičně ve zdech sokolského stadionu na Kounicově, nebo ve virtuálním prostoru, se uvidí podle vládních restrikcí. Druhé představení I am not alone (pro znalce buranské dramaturgie ne náhodou odkazující na starší I am normal) je v plánu veřejnosti poprvé předvést 22. května na Moravském náměstí. Více na webových stránkách buranteatr.cz.

(ral)

Běloruští umělci přijedou tvořit i do Brna

Dva spisovatelé, dva výtvarníci a dva dramatici. Šest umělců a umělekyn z Běloruska přijede letos do České republiky, aby se tu mohli v klidnějších podmínkách věnovat tvorbě. Několikatýdenní rezidenční pobyt, který zajistí pražské Národní divadlo a zdejší Moravská zemská knihovna a Dům umění, iniciovala Ambasáda nezávislé běloruské kultury, která funguje při Centru experimentálního divadla. Jde o jeden z kroků, jimiž brněnská Ambasáda upozorňuje na situaci v Bělorusku. Více na webových stránkách tinyurl.com/belorusko.

(ral)

Czech Ensemble Baroque ukazuje kouzlo staré hudby

Soubor Czech Ensemble Baroque posluchače bere na nevšední cestu barokní a klasicistní hudbou, na exkurzi do doby, kdy Mozart a Bach okupovali přední místa tehdejších hitparád. 12. května přinese hudbu skladatele Františka Ignáce Tůmy, novodobou premiéru bude mít jeho Requiem. Zároveň začal předprodej abonentek cyklu Bacha na Mozarta! pro příští sezonu, jejím vrcholem bude Haydnův Návrat Tobíaše do vlasti se sólisty Annou Prohaska, Adamem Plachetkou a Krystianem Adamem. Více na www.ebcz.eu.

(zob) | foto: Jana Šuplerová

HousePro.cz NOVINKA až 14 let záruka

Mytí a Nátěry fasád
Čištění a Nátěry střech

Sleva 5% při zadání kódu B2021

Bez lešení !!!
Volejte Zdarma!
800 888 802

12 letá záruka výrobce proti novotvorbě řas a plísní při nátěru fasády systémovým řešením Caparol +2 roky dodá firma HousePro

CAPAROL

LET VRTULNÍKEM **BRNO A OKOLÍ**

06.06.2021

VÍCE INFORMACÍ NA WWW.FORFREEDAYS.CZ/BRNO

+420 604 156 336

! LAST MINUTE!

VELKOBOCHOD

Těsnící prvky
ADS/GL
držák H, F, Y
vlas 10 - 150 mm
STRIBO

PURENIT inteligentní materiál – stavíme bez tepelných mostů
purenit
ETA-10066

Těsnění pro výrobce oken, dveří a vrat
SILLEN, PRIMO, ELLENFLEX - malá spára K
B2, 3967, 21x17, 14x12, 12x10, 8x8, 8x6
VSD 69-32
L5701, 3110, TRELLEBORG

Padací prahy
EM SoundProof
51dB

Z široké nabídky lepidel upozorňujeme:
Isolemfi, Tensorgrip, Kleberit, Mamut Glue

OKENTĚS pro interiéry a obchod
Val. Meziříčí • Ostrava • Brno • Praha • Žilina
aktuální ceny, novinky a akce na www.okentes.cz

KNIHA, KTERÁ ZMĚNÍ VÁŠ ŽIVOT

Marian Jelínek • Jiří Kuchař

Po knihách **Poznej sám sebe**, **Úspěch a jeho spirituální dimenze**, **Motivace – mýtus dnešní doby** a **Tajemství životní motivace** přichází autorská dvojice s aktuální novinkou:

Jak se zbavit strachu

S články obou autorů se můžete pravidelně setkávat v měsíčníku **Regenerace**. V květnovém čísle, na jehož titulní straně najdete fotografii Jaroslava Duška, odpovídajícího na otázky čtenářů k jeho šedesátým narozeninám, vás zaujme jednoduchá metoda Mariana Jelínka, díky které se doma i v přírodě můžete zbavit strachu z výšek.

232 stran | 145 × 205 mm | 349 Kč

KNIHY NAKLADATELSTVÍ EMINENT JSOU K DOSTÁNÍ VE VŠECH KNIHKUPECTVÍCH NEBO SI JE MŮŽETE OBJEDNAT NA NAŠICH WEBOVÝCH STRÁNKÁCH WWW.EMINENT.CZ VE VÝHODNÉ AKCI **4 KNIHY ZA CENU 2.**

Viktor Pruša: Žabiny nikdy nebyly cizineckou legií

Basketbalistky z klubu BK Žabiny Brno letos odehrály vynikající sezonu završenou tím, že ve třech utkáních porazily městského rivala z KP Brno a vybojovaly bronzovou medaili. Tým bez zahraničních posil vedl jeho dlouholetý, přesto stále mladý trenér Viktor Pruša, který tak navázal na slavnou historii Žabin a na stříbrné medaile z předminulého roku.

Vaše hráčky v bojích o bronz excelovaly zejména v defenzivě a v klíčových momentech dokázaly ubránit hodně útoků po sobě. Je obranný basketbal vaše trenérská filozofie?

Padesát procent, řekl bych. Protože defenzivní část je pro nás zásadní, to máte pravdu. Není u toho potřeba extra talent. Jestli budete mít střelecký den nebo nebudete, jestli se budete dostávat do svých oblíbených pozic nebo vám to soupeř nedovolí, to vždycky neovlivníte. Ale co se týče obrany, tak bránit je otázka vůle a nasazení, bránit se může vždy. Nechci ale říct, že jsme jenom defenzivní tým. Co se týče útočné fáze, tam chceme dělat rychlý přechod, to je naše gros. Ale jsou to spojené nádoby, nemůžeme to hrát, když nemáme dobrou obranu. Všechno musí vycházet z dobré obrany.

Série s KP Brno byla mimořádně tvrdá a vyhrocená. Jak se vám v takové atmosféře koučuje?

Je to derby, v tom jsou tyto zápasy stejné. Atmosféra bývá ještě lepší s fanoušky, to máme největší návštěvnost za celou sezonu. Koučuje se mi dobře. Hráčky to asi fyzicky bolí víc než mě psychicky, ale je to i pro mě těžké. Souboje jsou vyhrocené, roli hrají detaily, každé moje rozhodnutí může hodně ovlivnit ráz zápasu. Ale protože chceme, aby se hráčky prezentovaly agresivní bojovnou hrou, nemůže to vypadat jinak. A protože KP mělo svou kvalitu, souboje byly ještě o to peprnější.

Jak jste vnímal podivnou sezonu bez diváků, s rizikem předčasného konce a dalšími omezeními?

Lidé mnohdy říkají, že to ovlivnilo sportovní stránku, ale podle mě moc ne. Bylo to pro všechny týmy stejné. Samozřejmě z pohledu atmosféry je to něco jiného, ale po sportovní stránce pro mě nemá medaile o nic menší váhu než medaile ze sezony, kdy žádný covid nebyl. Rok byl náročnější z pohledu načasování formy: hodně výpadků, týmy v karanténě a podobně, trénink se musel upravovat. Ale o to víc si člověk váží úspěchu.

V kádru jste z finančních důvodů letos neměl jedinou cizinku. Je úspěch založený na domácích hráčkách udržitelný dlouhodobě?

Jednoznačně je, ale je tam víc problémů. Mladé hráčky mají dnes motivaci odcházet do zahraničí, většinou do Ameriky, a je stále náročnější je lákat na sezonu v české lize. Když si klub chce dovolit dobrou českou hráčku, stojí to hodně úsilí a peněz. Ale my jsme nebyli nikdy cizineckou legií. Tou cestou se snažíme jít a úspěchy máme, takže si myslím, že to jde.

Před několika lety jste v rozhovoru s Brněnským deníkem říkal, že spolu s vašim asistentem panem Bobrovským nemáte moc rádi novinky. Dá se jim v současnosti vyhnout?

Pozor, to upřesním, to bylo naopak, to říkal pan Bobrovský.

Rok byl náročnější z pohledu načasování formy: hodně výpadků, týmy v karanténě, trénink se musel upravovat. Ale o to víc si člověk váží úspěchu.

Žabky carevny

Basketbalový klub BK Žabiny Brno byl založen v roce 1993 pod názvem SK Žabovřesky. Založili jej společně tehdejší manažer klubu Jiří Hamza a trenér a bývalý úspěšný český basketbalista a reprezentant Jan Bobrovský s cílem navázat na slavné období brněnského basketbalu v 50. letech.

Tým zahájil své působení rovnou v nejvyšší lize a už v první sezoně zde skončil na třetím místě. V sezoně 1995/1996 ligu poprvé vyhrál a nastala dlouhá éra kralování „žabek careven“, které si připsaly neuvěřitelných 13 titulů v řadě. Rovněž drží ojedinělý rekord 256 vítězství v řadě v domácí nejvyšší soutěži. Tato pozoruhodná devítiletá šňůra trvala od 7. února 1998 do 10. února 2007 a ohraničily ji dvě porážky od dlouhodobě největšího rivala, basketbalistek USK Praha.

V sezoně 2015/16 se tým propadl až na deváté místo, odkud ale nastartoval návrat na výsluní a předloni už opět vybojoval medaile, tentokrát stříbrné. V roce 2016 zde svou trenérskou kariéru zahájil Viktor Pruša. Letos měl klub finanční problémy, kvůli nimž musel ořezat rozpočet. V získání úspěchu s bronzovým leskem to ale hráčkám s žabkou na dresu nezabránilo.

Ale vy jste to v tom rozhovoru potvrdil.

Pravda je to, že není dobrá černá ani bílá. Nejsem příznivcem přejímání amerikanismů ve velké míře, které přijdou a všichni je začnou dělat s tím, že to je to jediné správné. Ale určitě je potřeba držet krok s vývojem, protože basketbal je jeden z nejrychleji se vyvíjejících sportů. Je potřeba to vnímat a reflektovat. Ale všeho moc škodí.

Jaké moderní trendy si tedy váš tým převlastnil? Co jste jako trenér musel nebo chtěl akceptovat?

Hrozně se změnila příprava hráčů. Souboje jsou rychlejší, silovější, agresivnější, už nejde jen o herní, ale i o fyzickou přípravu. Basketbal se taky zrychlil, to je trend v celém světě. A částečně také komunikace, mluvit s hráčkami do detailů, studovat hru, ať už v rámci videotréninků, individuálních tréninků, nebo vysvětlování rolí, silných a slabých stránek a podobně. Takže asi tyto tři věci bych řekl.

Celou profesní kariéru se věnujete ženskému basketbalu. V čem se podle vás liší od mužského?

Já jsem začínal u dorostenců, kadetů a juniů, tam jsem byl asi pět let, takže vím, jak

je mužský basketbal odlišný. V některých aspektech mě ale láká – je rychlejší, a jak se často říká, že v ženském basketbalu musí být kouč víc psycholog než trenér, tak to je taky pravda. Takže u mužů je to víc fokus na basketbalovost, což by mě možná lákalo. Ale u ženského basketbalu jsem sedmou osmou sezonu a asi bych neměnil. Je zde naopak prostor přinášet sem mužské prvky, přicházet s něčím novým – a to mě na tom nejvíc baví.

Ve své diplomové práci jste se zabýval metodikou výuky basketbalu na základních školách. Máte i teď ještě čas a energii nějak pracovat s dětmi?

Koučovat ne, na to čas není, ale tím, že jsme s kolegy na hale od rána, tak jsme s dětmi v přímém kontaktu. Je dobré sledovat, jak se vyvíjí, jaký mají přístup ke sportu a podobně. Dorostenkám se navíc snažíme dávat postupně šance, takže ty sledujeme hodně. Ale trenéři pro mládež tu pracují tak dobře, že nemám vůbec důvod jim do toho sahat. ■

Marek Dvořák | foto: Zdeněk Kolařík

Křížovka o ceny

M	SPZ ČESKÉHO KRUMLOVA	ANGL. DUB	TÁBORNÍK	LIDOOOP	M	MPZ FINSKA	ŘÍMSKY 2	SLOVEN. NÁRODNÍ POVSTANÍ	POLY- NĚSKÝ OSTROV	POMŮCKA: AARA, ANAA, APS, ARE, ARIAN, ARKI, ATTÁ	ŠLECHTIC	HORSKÝ CELEK	MRKNUŤÍ	NĚM. ROMANO-PISEC
MAT. ZKR. KOTANGENS					JMÉNO PĚVKYNĚ SKLOVSKÉ					ŘÍMSKÝCH 4000				
ZNAČKA ČIKORKY					TWAINŮV HRDINA POPLACH					ŠVÝCAR- SKÁ REKA ČÍSLOVKA RÁDOVÁ				
AKVARIJNÍ RYBA						NEJ- MOCNĚJŠÍ BOHYNĚ V ZAPADNÍ ASII	PRUHY SVĚTLA ČESKÝ LITERÁT							
M	POVLAK	MUŽSKÉ JMÉNO (18. 6.) PALIVA						ŘECKÝ OSTROV ZVRÁŠNĚNÉ TKANINY					ANGL. ATEISTA	ČERVENO- HNĚDÝ POVLAK NA KOVU
1. část tajenky										POLĚVKA Z MASA CI ZELENINY				
OTEC (KNÍŽ.)			MUŽSKÉ JMÉNO (26. 11.) NACPAT							KÓD NOVÉHO ZELANDU ZN. NANO SEKUNDY		ZN. TELLURU USAZENINA		
ZNAČKA OHÝBÁ- NĚHO NÁBYTKU				KLAM ŽIVOČICH PROTÁH- LÉHO TĚLA BEZ NOHOU							KILOHERTZ PRUDKÝ HOD			
INDIÁN					ŠPANĚLSKY REKA	AKR. SOUVĚZDÍ RAJKA (APUS) ÚRODNĚ MÍSTO V POUŠTI				SVĚ- TOZNÁMÁ HOUSLISTKA POSTUPEM DOBY				ZÁŠKUB V OBLIČEJI
TĚŽKÉ ELEMEN- TÁRNÍ ČÁSTICE									VZDO- ROVAT 3. část tajenky					
M	TÚJE (ZAHR.)	ČLEN KŘESŤANSKÉ SEKTY VE 4. STOL. DŮKAZ NEVINY						ANGL. OVES ARABSKÉ PÍSMENO					ZN. KŘEMÍKU STONEK	
2. část tajenky							PODNIK V SEDLČA- NECH CITOSLOVCE PŘEKVAPENÍ					STANICE TECHNICKÉ KONTROLY UMĚLECKÝ ARTEFAKT		
SYSTÉM HODNO- CENÍ ŠACHISTŮ				STARŠÍ VZTAŽNÉ ZAJMENO	METRICKÁ STOPA LINKA DŮVĚRY (ZKR.)								ESTONSKÉ SÍDLO	CITO- SLOVCE ÚDIVU
SOK						LÁMÁNÍM ODDĚLO- VAT O CO								
ANGL. OPUŠTENÝ											NEMOCNÁ			
ITAL. ŽIVOT					PÁDOVÁ OTÁZKA									DOMÁCKY ALEXEJ

Je-li vám méně než 70 let, nezapomeňte do konce května uhradit... (dokončení v tajence). Tři vylosovaní luštitelé od nás dostanou stylový brněnský hrníček a blok s propiskou.

Tajenku vložte do 18. května 2021 do formuláře na adrese www.brno.cz/krizovka, zašlete poštou do redakce Husova 12, Brno, nebo pošlete SMS na číslo 602 770 466. Vícekrát zasláné tajenky vyřazujeme.

Ze správných odpovědí z minulého čísla (Romské muzeum slaví kulatiny) byli vylosováni: Roman Juhaňák, Dana Němečková, Alena Řeháková. Výhry zasíláme poštou. ■

Výskyt rakoviny prostaty stoupá s věkem. Informujte se o všech možnostech včas

Rakovina prostaty je nejčastějším nádorovým onemocněním u mužů. Ročně více jak 7 000 českých mužů začne hledat řešení, jak nemoc porazit. Většinu mužů přitom lze vyléčit, pokud je onemocnění zjištěno včas. A protože možností způsobu léčby je několik, je kvalita života po léčbě pojmem, o který by se měl každý muž zajímat také. Dlouhodobé výsledky protonové léčby jsou excelentní.

Muži o svém zdraví příliš nemluví. K lékaři se vypraví většinou až ve chvíli, kdy své potíže nemohou dále přehlížet. Přitom je poměrně snadné ji díky vyšetření krve na PSA odhalit. Moderní diagnostické metody jsou schopné odhalit výskyt nádoru dříve, než dojde k jeho rozšíření. „Pro diagnostiku rakoviny prostaty je základem stanovení hladiny prostatického specifického antigenu (PSA). Koncentrace prostatického specifického antigenu v krvi je jedním z ukazatelů rakoviny prostaty,“ uvádí základní důvody pro vyšetření PSA primář Protonového centra, doc. MUDr. Jiří Kubeš, Ph.D.

Účinná a šetrná léčba

Protonové centrum je moderním zdravotnickým zařízením, jež je vyhlášené nejen mezi pacienty přesnou a šetrnou léčbou. Moderní protonová léčba rakoviny prostaty, hrazená zdravotními pojišťovnami, dokáže pacienty vyléčit. Zároveň minimalizuje nežádoucí vedlejší účinky, které jsou spojeny s jinými druhy léčby. Dokazuje to rozsáhlá 5letá studie. Pacienti mohou získat

informace o léčbě nejen při osobní konzultaci s lékařem, ale při nepříznivé epidemiologické situaci i z pohodlí domova prostřednictvím video ambulance.

Zjištěné závěry naší studie poukazují na vysokou úroveň protonové radioterapie a na vysokou odbornost našich lékařských týmů. Zároveň potvrzují, že protonová léčba karcinomu prostaty je velmi účinnou léčebnou modalitou tohoto onemocnění. Naším cílem je pacienta vyléčit, ale také mu zajistit stejnou kvalitu života jakou měl před onemocněním.“

Rakovinu prostaty je možné řešit několika způsoby. Protonová léčba dokáže úspěšně vyléčit až 97 % pacientů s karcinomem prostaty nízkého rizika a více než 90 % pacientů se středně rizikovými nádory prostaty. Pacienti mají po léčbě vysokou kvalitu života a riziko impotence, které je po chirurgické léčbě velmi vysoké, je naopak při protonové léčbě velmi nízké. Inkontinence, tedy únik moči, se po protonové léčbě karcinomu prostaty časného stadia téměř nevyskytuje a riziko jejího vzniku je menší než

- Protonová léčba je ze zákona hrazena zdravotními pojišťovnami
- Díky nejnovějším technologiím a zkušenostem s protonovou radioterapií dokáže PTC úspěšně léčit široké spektrum diagnóz. V první řadě je to rakovina prostaty, prsu a maligní lymfomy, dále nádory hlavy a krku, centrální nervové soustavy, zažívacího traktu a plic. Mezi pacienty PTC patří i děti.
- Součástí Protonového centra je také oddělení zobrazovacích metod. To nabízí široké veřejnosti, tedy nejen onkologickým pacientům, vyšetření magnetickou rezonancí nebo PET/CT vyšetření. Čekací doba na tato vyšetření jsou okolo 3 týdnů a samozřejmě je opět individuální přístup ke každému pacientovi a zhotovení popisu vyšetření do 24, max. 48 hodin

Výhody video konzultace:

- Možnost absolvovat vstupní konzultaci i v případě náhle vzniklého respiračního onemocnění či v případě karantény
- Snížení rizika nákazy koronavirem SARS-CoV-2 v době nepříznivé epidemiologické situace v ČR.
- Šetření vašeho času stráveného na cestách.
- Konzultace z pohodlí domova
- Možnost připravit si dotazy na lékaře na základě zaslání prezentačních materiálů

1 %. „Nespornou výhodou protonové léčby je podstatně nižší časová náročnost pro pacienty. Protonová léčba je ambulantní a trvá pouze pět dní u časného stadia karcinomu prostaty, a 21 dní u pokročilého stadia,“ uzavírá doc. Kubeš.

Pacienti, kteří nádorové onemocnění prostaty řeší, mohou

Protonové centrum (PTC) kontaktovat kdykoli sami bez doporučení lékaře. Vstřícný přístup a vřelá komunikace s pacienty jsou zde prioritou. Každý pacient dostane k dispozici osobního koordinátora, který mu zodpoví jeho dotazy a pomůže naplánovat všechna vyšetření a konzultace u lékaře.

metropolitan

SCHINDELEHO MINERÁLY

unikátní přírodní produkt z Rakouska

notifikovaný Státním ústavem pro kontrolu léčiv jako zdravotnický prostředek

Hornina s blahodárnými účinky

Když jsem nechal provést první analýzu minerální moučky, začal jsem se studiem vši dostupné literatury o minerálech a došel jsem k závěru, že budu malé množství těchto minerálů jíst sám. Trpěl jsem po těžké otravě masem už mnoho let velmi bolestivým nadýmáním, měl jsem velmi vysoký obsah kyseliny v moči a následkem toho jsem trpěl dnou. Dále mne sužovaly neustálé zářety krčních mandlí. Už několik hodin po pozření první čajové lžičky mletých minerálů, které jsem smíchal s vodou, se u mne dostavily velmi intenzivní větry. Ještě téhož dne zmizel tlak v žaludeční krajině. Příštího dne jsem se rozhodl zdvojnásobit dávky minerálu. Po třech dnech jsem byl osvobozen od desetiletých bolestí. Další tři dny nato zmizely bolestivé projevy dny a můj krevní tlak poklesl ze 180/100 na 145/85! Několik týdnů poté byly pryč i moje potíže s krčními mandlemi a v mých sněhobílých vlasech se objevily pramínky černých vlasů. Můj lékař, který mi poté provedl krevní testy, zjistil zcela normální hodnoty. Mohl jsem opět pít alkohol a kávu, kolik jsem chtěl, jíst i tučné maso, těstoviny a sladkosti. Od té doby – od roku 1985 jím denně minerály“ (z knihy Roberta Schindeleho o léčivých minerálech z roku 1986).

V čem jsou Schindeleho minerály výjimečné

Hlavní funkcí Schindeleho minerálů jakožto tzv. „léčivé horniny“ je navázat jedovaté látky v trávicím traktu (žaludek-střeva) a vyloučit je z těla ven. Příkladem takových jedovatých látek jsou mykotoxiny (plísňové jedy), které vznikají jako produkty metabolismu toxinných plísní a patří mezi významné přírodní jedy v potravinách. V současné době je známo přes 200 mykotoxinů, přičemž přibližně 50 z nich je dáváno do přímé souvislosti s mykotoxikózami u lidí a zvířat. Mykotoxiny mohou mít také pozdní neblahé účinky, ať již karcinogenní (vznik nádorového bujení) či imunosupresivní, které obnažejí snížení obranných schopností organismu a náchylnost k řadě onemocnění, zvláště u starších osob a dětí.

Zbavit se jedů i bolesti v těle

Trápí vás bolest spojená s artrózou nebo dnou? Mnoho lidí s těmito potížemi si velmi pochvaluje působení Schindeleho minerálů a zaznamenává znatelný ústup těchto obtíží. Minerály je totiž účinně zbaví zánětů a jedů uložených mimo jiné i v kloubech. Úspěšnost dokládá již zmíněná studie provedená na pacientech s velkými obtížemi. Pro ilustraci přikládáme konkrétní ohlasy našich zákazníků.

Počet balení	Mleté minerály	Minerály v kapslích
1 balení	695 Kč/ks	1038 Kč/ks
2 balení	646 Kč/ks	963 Kč/ks
3 balení	620 Kč/ks	926 Kč/ks
4 - 5 balení	600 Kč/ks	896 Kč/ks
6 - 11 balení	580 Kč/ks	866 Kč/ks
12 a více balení	556 Kč/ks	830 Kč/ks

Podrobný návod nově na odlepací etiketě.

SCHINDELE'S OBSAHUJÍ

Kyselina křemičitá, Měď, Hořčík, Chrom, Železo, Nikl, Vápník, Kobalt, Draslík, Vanad, Mangan, Titan, Sodík, Bor, Zinek, Molybden

Dobrovolné ohlasy našich zákazníků

Michal Fajčík, Vyškov

Minerály užívám teprve jeden a půl měsíce. Prodělal jsem sedm těžkých operací, můj život visel na vlásku, psychicky i fyzicky jsem byl na dně. Nebyl jsem schopen donutit se k nějaké sebestarší práci a ani pro bolest jsem pracovat nemohl (operace srdce, operace zákeřné nemoci, výměna obou kyčelních kloubů atd.). Dosud při chůzi musím používat francouzské hole. Na začátku užívání minerálů jsem pocítoval zhoršení, ale za 14 dní potíže ustaly. Stres po operacích pomínil, hlava se přestala točit (potáčení), činnost srdce se ustálila, tlak se upravil na 130/70, EKG + CT je v pořádku, glukóza a urea klesly na požadovanou úroveň. Nějakou drobnou práci, kterou jsem za roky stresu a bolesti neudělal, tak teď vlivem užívání minerálů se do ní pouštím a pracovat mi dělá dobře. Nějaké bolesti stále přetrvávají, ale dá se to již vydržet a věřím, že to bude ještě lepší.

Jitka Havlíková, Znojmo

Dobrý den, minerály jsem dostala darem. Měla jsem bolesti zad, kyčlí a hlavy, trpěla jsem srdeční arytmií. Po 3 měsících užívání musím konstatovat, že všechny mé problémy zmizely a navíc se zlepšila i moje celková psychická odolnost. Jsem spokojená a děkuji za tyto léčivé minerály.

Rádi vám za váš ohlas zašleme plechovku minerálů nebo jiný hodnotný dárek zdarma.

Balení vydrží až 3 měsíce, obsah 400 g, počet kapslí 500 ks. Při objednávce našich produktů DOPRAVA ZDARMA.

www.kamennezdravi.cz

Kamenné zdraví, s.r.o. Dědinská 625/10 • 161 00 Praha 6, Tel.: 233 310 574 • mob.: 777 690 712, 777 337 909

Správné zasazení je polovina úspěchu

Nejspodnější vrstva
Hliněné střepy a keramzit.
Zajistíš tím, aby voda
mohla odtékat a kořeny
neostály v mokru.

Prostřední vrstva
Zahradní textilie. Aby se
nevyplavovala zemina
a keramzit se mohl
opakovaně použít.

Horní vrstva
Substrát: Pro bylinky
a zeleninu existují
speciální substráty,
které jsou ekologické.
Nezapomeň přihnojovat!

Další tipy najdeš na
hornbach.cz/navodypestovani.

Pěstování na balkoně

Na každém balkoně se mohou dít skvělé věci bez ohledu na to, zda pěstuješ bylinky, vytváříš záhony, pěstuješ na balkoně zeleninu a ovoce nebo normální květiny. Měj jen na paměti, že pokud bude směřovat na jih, může se tam opravdu zahřát, což se některým rostlinám líbí méně. Pokud je orientován na sever, není pro některé rostliny dostatek slunce.

- 1 Tymián květináč 12 cm 8749537
- 2 Hnojivé tyčinky pro zelené a okrasné rostliny, 30 ks 6337522
- 3 Organické kapalné hnojivo přírodní, na bylinky a kořenovou zeleninu, 500 ml 8626760
- 4 FS substrát pro balkonové rostliny pro sázení a přesazování všech balkonových rostlin, 45 l 6621875
- 5 FS Nature substrát pro bylinky vhodný i pro BIO pěstování, 10 l 6621878
- 6 Samozavlažovací květináč Lechuza Cube Color 14 cm, bílý 5942315
- 7 Muškát převíslý 10 pack, různé druhy 5229823

HORN BACH

S námi to zvládnete.

gluten free

bio

vegan

NEJVĚTŠÍ PRODEJNA ZDRAVÉ VÝŽIVY

raw

ZDRAVÍ S CHUTÍ

Kokosové mléko sušené

Kancl, stan anebo chata – exotika natotata. Obejde se bez lednice i smutných očí veganů.

99,⁹⁰

179,⁹⁰

250g

bio

vegan

Datlový sirup

Přírodní slazení, které tělo ocení. Při výrobě nepřišel k úhoně ani jeden datel.

39,⁹⁰

58,⁹⁰

300g

zdravé potraviny za zdravé ceny

Konopný protein

Nechcete být slabí jako stéblo trávy? Rostlinný protein dá vyváženému jídelníčku zelenou.

49,⁹⁰

79,⁹⁰

150g

bio

vegan

Maca RAW extra

Mít tuhý kořínek se hodí. Vsaďte na mletý kořen macy a nic vás jen tak nerozhodí.

119,⁹⁰

219,⁹⁰

220g

bio

vegan

Lněný olej

Kdo maže, ten (dlouho) jede. S denní dávkou zdravých tuků se srdci dobře vede.

69,⁹⁰

89,⁹⁰

250ml

Kde nás najdete:

Zdraví s chutí | Náměstí Svobody 702/9, Brno
OC Omega | 1. patro

[zdravischuti](https://www.zdravischuti.cz)
www.zdravischuti.cz

Akce platí do 31.5.2021, nebo do vyprodání zásob. Tiskové chyby vyhrazeny.

RV210649/01